

GHIDUL SOLICITANTULUI

MĂSURA M3/6A

CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE

- Sesiunea 1 - 2017 -

VERSIUNEA 01/2017

STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALA ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM 2015 -2020

PROGRAMUL NAȚIONAL DE DEZVOLTARE RURALĂ 2014 - 2020

Program finanțat de Uniunea Europeană și Guvernul României prin

FONDUL EUROPEAN AGRICOL PENTRU DEZVOLTARE RURALĂ

EUROPAINVESTEȘTE ÎN ZONELERURALE

GHIDUL SOLICITANTULUI

pentru accesare

Măsura M3/6A - „Crearea și dezvoltarea de activități neagricole”

Versiunea - 01-2017

Ghidul Solicitantului este un material de informare tehnică a potențialilor beneficiari ai finanțărilor din Fondurile Asociației GAL SAMUS POROLISSUM și se constituie în suport informativ complex pentru întocmirea proiectelor conform exigențelor specifice ale Strategiei de Dezvoltare Locală a GAL SAMUS POROLISSUM implementată prin SubMăsura 19.2 din PNDR 2014-2020.

Acest document nu este opozabil actelor normative naționale și europene.

Ghidul Solicitantului prezintă regulile pentru pregătirea, elaborarea, editarea și depunerea proiectului de investiții, precum și modalitatea de selecție, aprobare și derulare a implementării proiectului.

De asemenea, conține lista indicativă a tipurilor de investiții eligibile pentru finanțări din fonduri nerambursabile, documentele, avizele și acordurile care trebuie prezentate, modelul Cererii de Finanțare, al Studiului de Fezabilitate/Documentației de Avizare a Lucrărilor de Intervenție și al Memoriului Justificativ, al Contractului de Finanțare, precum și alte informații utile realizării proiectului și completării corecte a documentelor necesare.

Vă recomandăm înainte de a începe completarea cererii de finanțare, să vă asigurați ca ați parcurs toate informațiile prezentate în acest document, precum și toate prevederile din Ghidul Solicitantului și să vă asigurați ca ați înțeles toate aspectele legate de specificul investițiilor finanțate prin Strategia de Dezvoltare Locală a GAL SAMUS POROLISSUM, respectiv prin PNDR 2014-2020.

Ghidul Solicitantului, precum și documentele anexate pot suferi rectificări ca urmare a modificărilor legislative naționale și europene sau procedurale. Astfel vă recomandăm ca până la data limită de depunere a

Cererilor de Finanțare în cadrul prezentului apel de selecție a proiectelor, să consultați periodic pagina de internet www.samusporolissum.ro, pentru a urmări eventualele modificări.

Pentru a obține informațiile cu caracter general, consultați pliantele și îndrumările editate de GAL, disponibile la sediul GAL SAMUS

POROLISSUM, precum și pe pagina de internet: www.samusporolissum.ro, prin telefon: 0360566501; Mobil: 0744612068 și email: office@samusporolissum.ro.

CUPRINS

CUPRINS	2
CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI	3
CAPITOLUL 2 PREVEDERI GENERALE	10
2.1. Contribuția măsurii M3/6A crearea și dezvoltarea de activități neagricole	10
2.2. Obiectivele generale și specifice ale măsurii	12
2.3. Contribuția publică	12
2.4. Tipul sprijinului	12
2.5. Sumele aplicabile și rata sprijinului	12
2.6. Legislație europeană și națională aplicabilă	13
2.7. Aria de aplicabilitate a măsurii (teritoriul acoperit de GAL)	17
CAPITOLUL 3 DEPUEREA PROIECTELOR	17
CAPITOLUL 4 CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI	17
4.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile	17
CAPITOLUL 5 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI	20
CAPITOLUL 6 CHELTUELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE	23
6.1. Cheltuieli eligibile	23
6.2. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile	27
CAPITOLUL 7 SELECȚIA PROIECTELOR	28
7.1. Principiile (criteriile) și subcriteriile de selecție	28
7.2. Procedura de evaluare și selecție	34
CAPITOLUL 8 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL	36
CAPITOLUL 9. COMPLETAREA, DEPUEREA ȘI VERIFICAREA DOSARUL CERERII DE FINANȚARE	38
9.1. Completarea Cererii de finanțare	38
9.2. Depunerea Cererii de finanțare	39
9.3. Verificarea dosarului Cererii de finanțare	40
9.4. Selecția proiectelor	43
CAPITOLUL 10 CONTRACTAREA FONDURILOR	44
CAPITOLUL 11 AVANSURILE	50
CAPITOLUL 12 ACHIZIȚIILE	51
CAPITOLUL 13 TERMENELE LIMITĂ ȘI CONDIȚIILE PENTRU DEPUEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ	53
CAPITOLUL 14 MONITORIZAREA PROIECTULUI	54
CAPITOLUL 15 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE	56
15.1. Documentele necesare la depunerea cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)	56
15.1. Lista documentelor și formularelor disponibile pe site-ul GAL SAMUS POROLISSUM (www.samusporolissum.ro):	61
15.2. GAL SAMUS POROLISSUM în sprijinul dumneavoastră	62

CAPITOLUL 1 DEFINIȚII ȘI ABREVIERI

Achiziție simplă - reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte / conform bazei prețuri de referință publicată pe site-ul AFIR, de către beneficiarul privat al finanțării prin PNDR, a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice fără montaj și servicii, precum cel de consultanță, dacă este cazul, prin atribuirea unui contract de achiziție.

Achiziție complexă care prevede construcții montaj - reprezintă dobândirea, în urma aplicării unei proceduri de licitație, respectiv de selecție de oferte de către beneficiarul finanțării prin PNDR a unor bunuri cum ar fi utilaje și instalații tehnologice cu montaj și/ sau lucrări de construcții și instalații și servicii prin atribuirea unui contract de achiziție.

Activitate agricolă - conform cu prevederile art. 4(1)(c) din Reg. 1307/2013 înseamnă după caz:

- producția, creșterea sau cultivarea de produse agricole, inclusiv recoltarea, mulgerea, reproducerea animalelor și deținerea acestora în scopuri agricole;
- menținerea unei suprafețe agricole într-o stare care o face adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, fără nicio acțiune pregătitoare care depășește cadrul metodelor și al utilajelor agricole uzuale, cu respectarea normelor de ecocondiționalitate, sau
- efectuarea unei activități minime pe suprafețele agricole menținute în mod obișnuit într-o stare adecvată pentru pășunat sau pentru cultivare, pe terenul arabil prin îndepărtarea vegetației prin lucrări de cosit sau discuit sau prin erbicidare cel puțin o dată pe an, iar pe pajiștile permanente, prin pășunat cu asigurarea echivalentului unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează sau un cosit anual, în conformitate cu prevederile legislației specifice în domeniul pajiștilor. În cazul pajiștilor permanente, situate la altitudini de peste 1800 m, menținute în mod natural într-o stare adecvată pentru pășunat, activitatea minimă constă în pășunat cu asigurarea unei încărcături minime de 0,3 UVM/ha cu animalele pe care le exploatează.

În cazul viilor și livezilor activitatea agricolă minimă presupune cel puțin o tăiere anuală de întreținere și cel puțin o cosire anuală a ierbii dintre rânduri sau o lucrare anuală de întreținere a solului.

Activitate complementară - reprezintă activitatea care se desfășoară în scopul completării/ dezvoltării/optimizării activității principale sau activității de bază a solicitantului (pentru care are codurile CAEN autorizate), desfășurată de acesta anterior depunerii proiectului.

Activitate meșteșugărească - producerea și comercializarea produselor care pastrează specificul execuției manuale și artizanat, prestarea serviciilor care

presupun un număr mai mare de operații executate manual în practicarea lor sau au ca scop promovarea meșteșugurilor, a meseriilor, a produselor și serviciilor cu specific tradițional (exemple: sculptura, cioplitul sau prelucrarea artistică a lemnului, confecționarea instrumentelor muzicale, împletituri din fibre vegetale și textile, confecționarea obiectelor ceramice, grafică sau pictură, prelucrarea pielii, metalelor, etc);

Activități productive - activități în urma cărora se realizează unul sau mai multe produse pentru care prelucrarea s-a încheiat, care au parcurs în întregime fazele procesului de producție și care sunt utilizate ca atare, fără să mai suporte alte transformări, putând fi depozitate în vederea livrării sau expediate direct clienților, fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, producere de combustibil din biomasă în vederea comercializării; producerea și utilizarea energiei din surse regenerabile pentru desfășurarea propriei activități, ca parte integrantă a proiectului, etc.

Activități/ servicii turistice - servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație

Activități/servicii de agrement - ansamblul mijloacelor, echipamentelor, evenimentelor și activităților oferite de către unitățile de cazare sau unitățile specializate, capabile să ofere turiștilor o stare de bună dispoziție, de plăcere sau relaxare (ca de exemplu: bird-watching, echitație, schi, yachting, etc) entație publică;

Beneficiar - persoană juridică/ persoană fizică autorizată/ întreprindere individuală/ întreprindere familială care a încheiat un contract de finanțare cu AFIR pentru accesarea fondurilor europene prin FEADR.

Camping - structură de primire turistică destinată să asigure cazarea turiștilor în corturi sau rulote, astfel amenajate încât să permită acestora să parcheze mijloacele de transport, să își pregătească masa și să beneficieze de celelalte servicii specifice acestui tip de unitate.

Cererea de finanțare - reprezintă solicitarea depusă de potențialul beneficiar în vederea obținerii finanțării nerambursabile;

Contribuția privată - o sumă de bani care reprezintă implicarea financiară obligatorie a persoanei care solicită fonduri nerambursabile și pe care trebuie să o utilizeze în vederea realizării propriului proiect de investiții. Contribuția privată reprezintă un anumit procent din valoarea eligibilă a proiectului de investiții, variabil în funcție de categoria de beneficiari eligibili și de tipul investiției propuse spre finanțare.

Contribuția privată trebuie să acopere diferența dintre co-finanțarea publică (fondurile europene nerambursabile) și valoarea eligibilă a proiectului. Contribuția privată poate fi asigurată fie din surse proprii, valabil în cazul potențialilor beneficiari care dețin deja fondurile necesare pentru contribuția financiară fie din credit bancar în cazul în care potențialii beneficiari nu dețin fondurile necesare

pentru contribuția financiară proprie, dar îndeplinesc condițiile contractării unui credit bancar.

Co-finanțarea publică - reprezintă fondurile nerambursabile alocate proiectelor de investiție prin FEADR. Aceasta este asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României.

Data acordării ajutorului de minimis - data la care dreptul legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil;

Eligibil - reprezintă îndeplinirea condițiilor și criteriilor minime de către un solicitant așa cum sunt precizate în Ghidul Solicitantului, Cererea de Finanțare și Contractul de finanțare pentru FEADR;

Evaluare - acțiune procedurală prin care documentația pentru care se solicită finanțare este analizată pentru verificarea îndeplinirii condițiilor minime pentru acordarea sprijinului și pentru selectarea proiectului, în vederea contractării;

Exploatarea agricolă - este o unitate tehnico-economică ce își desfășoară activitatea sub o gestiune unică și are ca obiect de activitate exploatarea terenurilor agricole și/sau activitatea zootehnică.

Fermier - înseamnă o persoană fizică sau juridică (de drept public sau privat) sau un grup de persoane fizice sau juridice indiferent de statutul juridic pe care un astfel de grup și membrii săi îl dețin în temeiul legislației naționale, a cărei exploatare se situează pe teritoriul României și care desfășoară o activitate agricolă.

Fișa măsurii - Secțiune din Programul National de Dezvoltare Rurala 2014-2020 care descrie motivația sprijinului financiar nerambursabil oferit, obiectivele măsurii, aria de aplicare și acțiunile prevăzute, tipul de investiție, menționează categoriile de beneficiar și tipul sprijinului.

Furnizare de servicii - servicii medicale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative, transport rutier de mărfuri în contul terților, alte servicii destinate populației din spațiul rural, etc.

Gospodărie agricolă - totalitatea membrilor de familie, a rudelor sau a altor persoane care locuiesc și gospodăresc împreună, având buget comun, și care, după caz, lucrează împreună terenul sau întrețin animalele, consumă și valorifică în comun produsele agricole obținute. Gospodăria poate fi formată și dintr-un grup de două sau mai multe persoane între care nu există legături de rudenie, dar care declară că, prin înțelegere, locuiesc și se gospodăresc împreună.

Industria creative - acele activități economice care se ocupă de generarea sau exploatarea cunoștințelor și informației (crearea de valoare economică (profit) prin proprietate intelectuală). Alternativ, sunt denumite industrii culturale sau domenii ale economiei creative: publicitatea, arhitectura, arta, meșteșugurile, design-ul, moda, filmul, muzica, artele scenei, editarea (publishing), cercetarea și dezvoltarea, software-ul, jocurile și jucăriile, TV, radio, jocurile video.

Întreprindere - orice entitate care desfășoară o activitate economică pe o piață, indiferent de forma juridică, de modul de finanțare sau de existența unui scop lucrativ al acesteia.

Întreprindere în activitate - întreprinderea care desfășoară activitate economică și are situații financiare anuale aprobate corespunzătoare ultimului exercițiu financiar încheiat;

Întreprindere în dificultate - o întreprindere care se află în cel puțin una din situațiile următoare:

1. În cazul unei societăți comerciale cu răspundere limitată (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul său social subscris a dispărut din cauza pierderilor acumulate. Această situație survine atunci când deducerea pierderilor acumulate din rezerve (și din toate celelalte elemente considerate în general ca făcând parte din fondurile proprii ale societății) conduce la un rezultat negativ care depășește jumătate din capitalul social subscris. În sensul acestei dispoziții, „societate cu răspundere limitată” se referă în special la tipurile de societăți menționate în anexa I la Directiva 2013/34/UE (1), iar „capital social” include, dacă este cazul, orice capital suplimentar.

2. În cazul unei societăți comerciale în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății (altă decât un IMM care există de cel puțin trei ani sau, în sensul eligibilității pentru ajutor pentru finanțare de risc, un IMM aflat la 7 ani de la prima sa vânzare comercială care se califică pentru investiții pentru finanțare de risc în urma unui proces de diligență efectuat de un intermediar financiar selectat), atunci când mai mult de jumătate din capitalul propriu așa cum reiese din contabilitatea societății a dispărut din cauza pierderilor acumulate. În sensul prezentei dispoziții, „o societate comercială în care cel puțin unii dintre asociați au răspundere nelimitată pentru creanțele societății” se referă în special la acele tipuri de societăți menționate în anexa II la Directiva 2013/34/UE.

3. Atunci când întreprinderea face obiectul unei proceduri colective de insolvență sau îndeplinește criteriile prevăzute în dreptul intern pentru ca o procedură colectivă de insolvență să fie deschisă la cererea creditorilor săi.

4. Atunci când întreprinderea a primit ajutor pentru salvare și nu a rambursat încă împrumutul sau nu a încetat garanția sau a primit ajutoare pentru restructurare și face încă obiectul unui plan de restructurare.

Întreprinderea unică - în conformitate cu prevederile art.2 alin.(2) din Regulamentul (UE) nr.1.407/2013 include toate întreprinderile între care există cel puțin una dintre relațiile următoare:

1. Întreprindere deține majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților unei alte întreprinderi;

2. Întreprindere are dreptul de a numi sau revoca majoritatea membrilor organelor de administrare, de conducere sau de supraveghere ale unei alte întreprinderi;

3. Întreprindere are dreptul de a exercita o influență dominantă asupra altei întreprinderi în temeiul unui contract încheiat cu întreprinderea în cauză sau în temeiul unei prevederi din contractul de societate sau din statutul acesteia;

4. Întreprindere care este acționar sau asociat al unei alte întreprinderi și care controlează singură, în baza unui acord cu alți acționari sau asociați ai acelei întreprinderi, majoritatea drepturilor de vot ale acționarilor sau ale asociaților întreprinderii respective.

Întreprinderile care întrețin, cu una sau mai multe întreprinderi, relațiile la care se face referire la punctele 1-4 sunt considerate întreprinderi unice.

Investiția nouă - cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, achiziția de echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente **căroră li se schimbă destinația** sau pentru construcții aparținând întreprinderilor **căroră li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu și schimbă destinația inițială.**

Modernizarea - cuprinde achiziția de echipamente și/sau dotari sau lucrările de construcții și instalații privind re tehnologizarea, reutilarea și refacerea sau extinderea construcțiilor aferente întreprinderilor în funcțiune și cu autorizații de funcționare valabile, fără modificarea destinației inițiale;

Pensiune agroturistică - o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei, precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

Perioada de implementare - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la data depunerii ultimei tranșe de plată.

Perioadă de derulare a proiectului - reprezintă perioada de la semnarea contractului de finanțare până la finalul perioadei de monitorizare a proiectului.

Prag minim - reprezintă punctajul minim sub care un proiect eligibil nu poate intra la finanțare.

Prag de calitate lunar - reprezintă punctajul cumulativ realizat pe baza anumitor criterii de selecție, apreciat drept reper lunar, care asigură finanțarea cu prioritate a proiectelor de calitate.

Produsele și serviciile meșteșugărești, de mică industrie și artizanale - sunt produsele și serviciile executate de meșteșugari și artizani în serie mică sau unicat, fie complet manual, fie cu ajutorul uneltelor manuale sau chiar mecanice, atât timp cât contribuția manuală a meșteșugarului sau artizanului rămâne componentă substanțială a produsului finit, fiind caracterizate prin faptul că:

- sunt produse fără restricții privind cantitatea și folosind materiale brute, neprelucrate, apelând în general la resursele naturale;

- natura specială a produselor meșteșugărești și artizanale derivă din trăsăturile lor distinctive, care pot fi: artistice, creative, culturale, decorative, tradiționale, simbolice și semnificative din punct de vedere comunitar și religios;
- cuprind o arie largă de obiecte și activități, care valorifică tehnicile, materiile prime, formele și ornamentele tradiționale, precum și ale creației populare din diferite genuri;
- produse și servicii cu valoare artistică, dar și utilitară, care păstrează specificul execuției manuale și tradiționale.
- produsele de artă populară - sunt produsele realizate de creatorii și meșterii populari, care păstrează caracterul autentic și specificul etnic și/sau cultural al unei anumite zone.

Proiecte neconforme - proiectele al căror punctaj rezultat în urma evaluării AFIR este mai mic decât pragul de calitate lunar/trimestrial corespunzător sau proiectele încadrate greșit din punct de vedere al alocării financiare aferente unei măsuri/componentă (alocare distinctă);

Reprezentant legal - reprezentant al proiectului care depune Cererea de Finanțare și în cazul în care Cererea de Finanțare va fi selectată, semnează Contractul de Finanțare. Acesta trebuie să aibă responsabilități și putere decizională din punct de vedere financiar în cadrul societății;

Solicitant - persoană fizică autorizată sau juridică, potențial beneficiar al sprijinului nerambursabil din FEADR;

Spațiul rural - totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5;

Sprijin nerambursabil - reprezintă suma alocată proiectelor, asigurată prin contribuția Uniunii Europene și a Guvernului României;

Tehnologia informației sau/și Tehnologia informației și a comunicațiilor - abreviat (cel mai adesea IT) TI respectiv TIC, este tehnologia necesară pentru prelucrarea (procurarea, procesarea, stocarea, convertirea și transmiterea) informației, în particular prin folosirea computerelor pe multiple domenii legate de date și informații, cum ar fi: procesoare, calculatoare, hardware și software, limbaje de programare, structuri de date și altele (managementul datelor, construcția de hardware pentru calculatoare, proiectarea de software, administrarea sistemelor informaționale);

Valoare eligibilă a proiectului - reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii, lucrări care se încadrează în Lista cheltuielilor eligibile precizată în prezentul manual și care pot fi decontate prin FEADR; procentul de co-finanțare publică și privată se calculează prin raportare la valoarea eligibilă a proiectului;

Valoarea neeligibilă a proiectului - reprezintă suma cheltuielilor pentru bunuri, servicii și/sau lucrări care sunt încadrate în Lista cheltuielilor neeligibile precizată în prezentul manual și nu pot fi decontate prin FEADR; cheltuielile neeligibile nu vor

fi luate în calcul pentru stabilirea procentului de cofinanțare publică; cheltuielile neeligibile vor fi suportate financiar integral de către beneficiarul proiectului;

Valoare totală a proiectului - suma cheltuielilor eligibile și neeligibile pentru bunuri, servicii, lucrări;

Strategie de Dezvoltare Locală - Document ce trebuie transmis de potențialele GAL-uri către Autoritatea de Management și care va sta la baza selecției acestora. Prin acest document se stabilesc activitățile și resursele necesare pentru dezvoltarea comunităților rurale și măsurile specifice zonei LEADER;

Spațiul rural- totalitatea comunelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5.

Zi - zi lucrătoare;

Grup de Acțiune Locală (GAL) - reprezintă un parteneriat local, alcătuit din reprezentanți ai instituțiilor și autorităților publice locale, ai sectorului privat și ai societății civile, constituit potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 26/2000 cu privire la asociații și fundații, cu modificările și completările ulterioare;

ABREVIERI:

PNDR - Programul Național de Dezvoltare Rurală este documentul pe baza căruia va putea fi accesat Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și care respectă liniile directoare strategice de dezvoltare rurală ale Uniunii Europene;

FEADR - Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală, este un instrument de finanțare creat de Uniunea Europeană pentru implementarea Politicii Agricole Comune;

MADR - Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

DGDR - AM PNDR - Direcția Generală Dezvoltare Rurală - Autoritatea de Management pentru Programul Național de Dezvoltare Rurală;

AFIR - Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, instituție publică cu personalitate juridică, subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale - scopul AFIR îl constituie derularea Fondului European Agricol pentru Dezvoltare, atât din punct de vedere tehnic, cât și financiar;

DATLIN - Direcția Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;

DIBA - Direcția Infrastructură de Bază și de Acces din cadrul AFIR;

DAF - Direcția Active Fizice din cadrul AFIR;

DPDIF - Direcția Plăți Directe și Instrumente Financiare din cadrul AFIR;

OJFIR - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică la nivel județean a AFIR (la nivel național există 41 Oficii Județene);

CRFIR - Centrul Regional Pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SDL - Strategia de Dezvoltare Locală;

SL - Serviciul LEADER din cadrul Direcției Asistență Tehnică, LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul AFIR;

SLIN - CRFIR - Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SLIN - OJFIR - Serviciul LEADER și Investiții Non-agricole din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE SLIN - CRFIR/OJFIR - Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CI SLIN - CRFIR/OJFIR - Compartimentul Implementare, din cadrul Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SAFPD - CRFIR - Serviciul Active Fizice și Plăți Directe din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SAFPD - OJFIR - Serviciul Active Fizice și Plăți Directe din cadrul Oficiului Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE - SAFPD - OJFIR/CRFIR - Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului Active Fizice și Plăți Directe - Oficiul Județean pentru Finanțarea Investițiilor Rurale/Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

SIBA - CRFIR - Serviciul Infrastructură de Bază și de Acces din cadrul Centrului Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

CE-SIBA - CRFIR - Compartimentul Evaluare, din cadrul Serviciului Infrastructură de Bază și de Acces - Centrul Regional pentru Finanțarea Investițiilor Rurale;

APIA - Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură - instituție publică subordonată Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale - derulează fondurile europene pentru implementarea măsurilor de sprijin finanțate din Fondul European pentru Garantare în Agricultură;

CRFIR - Centrele Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică a AFIR la nivelul regiunilor de dezvoltare ale României (la nivel național există 8 centre regionale);

OJFIR - Oficiile Județene pentru Finanțarea Investițiilor Rurale, structură organizatorică a AFIR la nivel județean (la nivel național există 41 Oficii județene);

AM POIM - Autoritatea de Management Program Operațional Infrastructură Mare.

POS MEDIU - Programul Operațional Sectorial Mediu.

CAPITOLUL 2 PREVEDERI GENERALE

2.1. Contribuția măsurii M3/6A crearea și dezvoltarea de activități neagricole

Măsura M3/6A „CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE” se încadrează, în prevederile art.19, din Regulamentului nr.(UE)1305/2013, cu modificările și completările ulterioare, și contribuie la domeniul de intervenție: 6A - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă.

În cadrul acestei măsuri se acordă sprijin pentru investiții microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM" care creează sau dezvoltă activități non-agricole în teritoriu.

Scopul sprijinului acordat prin această măsură este:

- Stimularea mediului de afaceri din teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM",
- Creșterea numărului de activități non-agricole desfășurate în teritoriu,
- Dezvoltarea activităților non-agricole existente, care să conducă la crearea de locuri de muncă,
- Creșterea veniturilor populației rurale și reducerea diferențelor dintre mediul rural și urban,
- De asemenea, sunt vizați fermierii sau membrii gospodăriilor lor agricole care doresc să-și diversifice activitățile economice prin practicarea de activități non-agricole în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM" în vederea creșterii veniturilor și creării de alternative ocupaționale.

Domeniile de diversificare acoperite în cadrul măsurii sunt:

- Activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);
- Activități meșteșugărești (ex: activități de artizanat și alte activități tradiționale non-agricole (ex: olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.);
- Activități turistice (ex: servicii agroturistice de cazare, servicii turistice de agrement și alimentație publică);
- Furnizarea de servicii de ex: medicale, sociale, sanitar-veterinare; reparații mașini, unelte, obiecte casnice; consultanță, contabilitate, juridice, audit; servicii în tehnologia informației și servicii informatice; servicii tehnice, administrative etc. inclusiv construcții, reconstrucții și/sau modernizarea spațiilor și zonelor aferente desfășurării activităților;
- Fabricarea de peleți și brichete din biomasă.

Măsura se corelează cu următoarele aspecte din analiza SWOT: Sprijin insuficient pentru dezvoltarea sectorului IMM; Posibilități scăzute de obținere a cofinanțării pentru proiectele europene; Creșterea numărului de intermediari între producători și consumatori; Resurse financiare la nivelul teritoriului insuficiente pentru promovarea unor investiții; Migrarea către urban și străinătate; Dezvoltarea celorlalte sectoare economice din centrele urbane Zalău, Cluj Napoca, Baia Mare cum ar fi construcțiile ce determină o migrare a forței de muncă din domeniul agricol

din teritoriu; Scăderea ponderii populației active și ocupate din teritoriu; Lipsa investițiilor generatoare de locuri de muncă va duce la creșterea dependenței populației active din teritoriu de locurile de muncă din orașele limitrofe (Cluj Napoca, Baia Mare, Zalău); Accentuarea fenomenului sărăciei și marginalizării sociale; Scăderea gradului de instruire a populației tinere; Riscul excluderii sociale a locuitorilor din zona din cauza nivelului redus de educație al acestora; Tendința de îmbătrânire a populației din cauza migrării forței de muncă tinere în străinătate; Accentuarea migrației populației la orașe, în special, din cauza lipsei serviciilor; Pondere crescută a populației rurale aflată în risc de sărăcie sau de excludere socială, în special în rândul populației de etnie romă.

2.2. Obiectivele generale și specifice ale măsurii

Măsura contribuie la Domeniul de intervenție **6A** - Facilitarea diversificării, a înființării și a dezvoltării de întreprinderi mici, precum și crearea de locuri de muncă

Măsura contribuie la obiectivele transversale ale Reg. (UE) nr. 1305/2013 inovare și protecția mediului în conformitate cu art. 5, Reg. (UE) nr. 1305/2013).

Mediu și climă

Sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici pentru producția și utilizarea surselor regenerabile de energie, în special, prin utilizarea biomasei contribuie la reducerea efectelor schimbărilor climatice. Activitățile de agroturism sprijinite vor viza practicarea unui turism responsabil care să evite degradarea zonelor naturale sensibile și, mai mult decât atât, promovarea acestora, contribuind inclusiv la promovarea biodiversității și generarea de venituri pentru locuitorii mediului rural.

Inovare

Diversificarea activităților economice în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM" va deschide noi oportunități și posibilități pentru adoptarea de metode noi și utilizarea de tehnologii inovatoare, sporind astfel atractivitatea satelor românești.

2.3. Contribuția publică

Contribuția publică totală pentru măsura **M3/6A «CREAREA ȘI DEZVOLTAREA DE ACTIVITĂȚI NEAGRICOLE»** este de **795.909 Euro**.

2.4. Tipul sprijinului

Rambursarea costurilor eligibile suportate și plătite efectiv.

Plăți în avans, cu condiția constituirii unei garanții bancare corespunzătoare procentului de 100% din valoarea avansului, în conformitate cu art. 45 (4) și art. 63 ale R (UE) nr. 1305/2013.

2.5. Sumele aplicabile și rata sprijinului

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 75.000 euro pentru proiecte care includ construcții-montaj și 50.000 euro pentru proiecte care nu includ construcții-montaj.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM";
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole.

La stabilirea cuantumului și intensității sprijinului s-au avut în vedere: alocarea financiară pe măsură, numărul de posibili beneficiari, obiectivele și prioritățile SDL, importanța strategică.

2.6. Legislație europeană și națională aplicabilă

Legislația europeană

Comunicare a Comisiei nr. 2008/C155/02 cu privire la aplicarea articolelor 87 și 88 din Tratatul CE privind ajutoarele de stat sub formă de garanții.

Comunicare a Comisiei nr. 2008/C14/02 privind revizuirea metodei de stabilire a ratelor de referință și de scont.

Directiva 2000/60/ CE a parlamentului european și a consiliului din 23 octombrie 2000 de stabilire a unui cadru de politică comunitară în domeniul apei;

Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1305/2013 privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1698/2005 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr.

637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1310/2013 al Parlamentului European și al Consiliului de stabilire a anumitor dispoziții tranzitorii privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), de modificare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește resursele și repartizarea acestora pentru anul 2014 și de modificare a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului și a Regulamentelor (UE) nr. 1307/2013, (UE) nr. 1306/2013 și (UE) nr. 1308/2013 ale Parlamentului European și ale Consiliului în ceea ce privește aplicarea acestora în anul 2014, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 al Comisiei privind aplicarea articolelor 107 și 108 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene ajutoarelor de minimis Text cu relevanță pentru SEE, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul delegat (UE) nr. 807/2014 de completare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR) și de introducere a unor dispoziții tranzitorii, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 808/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1305/2013 al Parlamentului European și al Consiliului privind sprijinul pentru dezvoltare rurală acordat din Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală (FEADR), cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, cu modificările și completările ulterioare;

Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 908/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește agențiile de plăți și alte organisme, gestiunea financiară, verificarea conturilor, normele referitoare la controale, valorile mobiliare și transparența, cu modificările și completările ulterioare.

Recomandarea 2003/361/CE din 6 mai 2003 privind definirea microîntreprinderilor și a întreprinderilor mici și mijlocii;

Legislația națională

Legea nr. 15/1990 privind reorganizarea unităților economice de stat ca regii autonome și societăți comerciale;

Legea nr. 31/1990 privind societățile comerciale - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

Legea nr 82/ 1991 a contabilității - Republicare, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea 160/1998** pentru organizarea și exercitarea profesiei de medic veterinar;
- Legea nr. 36/1999** privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură;
- Legea nr. 227/ 2015** privind Codul Fiscal, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 207/2015** privind Codul de procedură fiscală, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 346/ 2004** privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr. 359/2004** privind simplificarea formalităților la înregistrarea în registrul comerțului a persoanelor fizice, asociațiilor familiale și persoanelor juridice, înregistrarea fiscală a acestora, precum și la autorizarea funcționării persoanelor juridice, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 566/2004** a cooperăției agricole, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea 1/2005** privind organizarea și funcționarea cooperăției, cu modificările și completările ulterioare;
- Legea nr.85/2006** privind procedurile de prevenire a insolvenței și de insolvență, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 44/ 2008** privind desfășurarea activităților economice de către persoanele fizice autorizate, întreprinderile individuale și întreprinderile familiale, cu modificările și completările ulterioare, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.182/2016;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 142/2008** privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului național Secțiunea a VIII - a - zone cu resurse turistice, aprobată prin Legea 190/2009, cu modificările și completările ulterioare.
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 6/2011** pentru stimularea înființării și dezvoltării microîntreprinderilor de către întreprinzătorii debutanți în afaceri, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 66/2011** privind prevenirea, constatarea și sancționarea neregulilor apărute în obținerea și utilizarea fondurilor europene și/sau a fondurilor publice naționale aferente acestora, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordonanța de urgență a Guvernului nr.49/2015** privind gestionarea financiară a fondurilor europene nerambursabile aferente politicii agricole comune, politicii comune de pescuit și politicii maritime integrate la nivelul Uniunii Europene, precum și a fondurilor alocate de la bugetul de stat pentru perioada de programare 2014-2020 și pentru modificarea și completarea unor acte normative din domeniul garanțării, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr.56/2016;
- Ordonanța Guvernului nr. 27/2002** privind reglementarea activității de soluționare a petițiilor, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 907/2016 privind etapele de elaborare și conținutul cadru al documentațiilor tehnico-economice aferente obiectivelor/proiectelor de investiții finanțate din fonduri publice;

Hotărârea Guvernului nr. 218/2015 privind registrul agricol pentru perioada 2015-2019, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 226/ 2015 privind stabilirea cadrului general de implementare a măsurilor programului național de dezvoltare rurală cofinanțate din Fondul European Agricol pentru Dezvoltare Rurală și de la bugetul de stat, cu modificările și completările ulterioare;

Ordin ANSVSA nr.17/2008 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare și controlul oficial al unităților în care se desfășoară activități de asistență medical-veterinară.

Ordinul MEF nr. 858/ 2008 privind depunerea declarațiilor fiscale prin mijloace electronice de transmitere la distanță, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 3512/ 2008 privind documentele financiar-contabile, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANSVSA nr. 16/ 2010 pentru aprobarea Normei sanitare veterinare privind procedura de înregistrare/autorizare sanitar-veterinară a unităților/centrelor de colectare/exploatațiilor de origine și a mijloacelor de transport din domeniul sănătății și al bunăstării animalelor, a unităților implicate în depozitarea și neutralizarea subproduselor de origine animală care nu sunt destinate consumului uman și a produselor procesate, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 22/ 2011 privind reorganizarea Registrului fermelor, care devine Registrul unic de identificare, în vederea accesării măsurilor reglementate de politica agricolă comună, cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul ANT nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare al ANT privind Norme de clasificare a structurilor de turism;

Ordinul MFP nr. 65/ 2015 privind principalele aspecte legate de întocmirea și depunerea situațiilor financiare anuale și a raportărilor contabile anuale ale operatorilor economici la unitățile teritoriale ale Ministerului Finanțelor Publice, cu modificările și completările ulterioare;

Hotărârea Guvernului nr. 31/1996 pentru aprobarea Metodologiei de avizare a documentațiilor de urbanism privind zone și stațiuni turistice și a documentațiilor tehnice privind construcții din domeniul turismului

Ordinul ANT nr. 221/2015 pentru modificarea Normelor metodologice privind eliberarea certificatelor de clasificare a structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare și alimentație publică, a licențelor și brevetelor de turism, aprobate prin Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism nr. 65/2013;

Ordinul MADR nr.1731/2015 privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare;

Ordinul MADR nr. 2243/2015 privind aprobarea Regulamentului de organizare și funcționare al procesului de selecție și al procesului de verificare a contestațiilor pentru proiectele aferente măsurilor din PNDR 2014-2020;

Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020, aprobat prin Decizia Comisiei de punere în aplicare nr. C(2015) 3508 / 26.05.2015, cu modificările ulterioare;

Ordinul MEF nr. 2371/ 2007 pentru aprobarea modelului și conținutului unor formulare prevăzute la titlul III din Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, cu modificările și completările ulterioare;

Avizul Consiliului Concurenței nr. 7622 din 03.07.2015 privind proiectul Schemei de ajutor de minimis pentru sprijinul acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole.

2.7. Aria de aplicabilitate a măsurii (teritoriul acoperit de GAL)

Acțiunile întreprinse de Asociația SAMUS POROLISSUM sunt destinate întregului teritoriu LEADER "SAMUS POROLISSUM" care are în componență 18 UAT (Orașul Jibou, comunele Benesat, Bălan, Buciumi, Cuzăplac, Creaca, Dragu, Hida, Mirșid, Năpradea, Românași, Someș Odorhei, Sinmihaiu Almașului, Surduc, Treznea și Zimbor - JUDEȚUL SĂLAJ, comunele Panticeu, Așchileu - JUDEȚUL CLUJ).

Valoarea adăugată a măsurii este generată de impactul pe care proiectele finanțate îl poate aduce la nivelul teritoriului/comunității, fiind relevantă în cadrul SDL prin contribuția la îndeplinirea următoarelor nevoi locale: **06) Creșterea și diversificarea nr. de locuri de muncă; 5) Reducerea gradului de sărăcie și a riscului de excluziune socială.**

CAPITOLUL 3 DEPUNEREA PROIECTELOR

Depunerea proiectelor se face la sediul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM din localitatea Creaca, str. Principală, nr.169, Județul Sălaj, de luni până vineri, în intervalul orar 09:00 - 15:00.

Perioada de depunere a proiectelor va fi menționată în apelul de selecție.

Alocarea pentru sesiunea I (2017) este de: 795.909 Euro.

Punctajul minim pe care trebuie să-l obțină un proiect pentru a putea fi finanțat este de 10 puncte. Acest punctaj reprezintă pragurile sub care niciun proiect nu poate intra la finanțare.

CAPITOLUL 4 CATEGORIILE DE BENEFICIARI ELIGIBILI

4.1. Cine poate beneficia de fonduri nerambursabile

Beneficiari direcți eligibili pentru sprijinul financiar nerambursabil acordat prin această măsură sunt:

- micro-întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici, existente și nou înființate din teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM";

O microîntreprindere este considerată nou înființată (startup) dacă este înființată în anul depunerii Cererii de Finanțare sau dacă nu a înregistrat activitate până în momentul depunerii acesteia, dar nu mai mult de 3 ani fiscali consecutivi.

ATENȚIE! Persoanele fizice neautorizate nu sunt eligibile.

ATENȚIE! Microîntreprinderile și întreprinderile non-agricole mici, atât cele existente cât și cele nou înființate (start-ups) trebuie să-și desfășoare activitatea propusă prin proiect în teritoriul LEADER ” SAMUS POROLISSUM”, punctul/punctele de lucru pentru activitățile aferente investiției finanțate prin proiect, trebuie să fie amplasate în teritoriul LEADER ” SAMUS POROLISSUM”.

Categoriile de solicitanți eligibili în cadrul măsurii M3/6A „Crearea și dezvoltarea de activități neagricole” în funcție de forma de organizare sunt:

- **Persoana fizică autorizată** (înființată în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi individuale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Intreprinderi familiale** (înființate în baza OUG nr. 44/ 16 aprilie 2008) cu modificările și completările ulterioare;
- **Societate în nume colectiv - SNC** (înființată în baza Legii nr. 31/1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită simplă - SCS** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate pe acțiuni - SA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate în comandită pe acțiuni - SCA** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate cu răspundere limitată¹ - SRL** (înființată în baza Legii nr. 31/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate comercială cu capital privat** (înființată în baza Legii nr. 15/ 1990, cu modificările și completările ulterioare);
- **Societate agricolă** (înființată în baza Legii nr. 36/1991) cu modificările și completările ulterioare;

¹ În categoria SRL-uri este inclusă și microîntreprinderea înființată de întreprinzătorul debutant ("societate cu răspundere limitată - debutant" sau "S.R.L. - D."). Conform OUG 6/2011 prin Programul pentru stimularea înființării și dezvoltării

- **Societate cooperativă agricolă de gradul 1 și societati cooperative meșteșugărești și de consum de gradul 1 (înființate în baza Legii nr. 1/2005), care au prevăzute în actul constitutiv ca obiectiv desfășurarea de activități neagricole;**
- **Cooperativă agricolă de grad 1 (înființată în baza Legii nr. 566/2004) de exploatare și gestionare a terenurilor agricole și a efectivelor de animale.**

ATENȚIE! În cadrul măsurii M3/6A, solicitantul trebuie să aibă capital 100% privat.

Solicitanții eligibili trebuie să se încadreze în categoria:

- Micro-întreprindere** - maximum **9 salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 2 milioane euro, echivalent în lei.
- Întreprindere mică** - între **10 și 49 de salariați** și realizează o cifră de afaceri anuală netă sau dețin active totale de până la 10 milioane euro, echivalent în lei.

IMPORTANT! Dovada încadrării în categoria de micro-întreprindere sau întreprindere mică se face în baza *Declarației privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și a Calculului pentru întreprinderile partenere sau legate*, completate în conformitate cu anexele la Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și mijlocii, cu modificările și completările ulterioare. Dacă există neconcordanțe între verificările realizate prin intermediul ONRC, Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și calculul pentru întreprinderile partenere sau legate, se vor solicita informații suplimentare pentru corectarea acestora.

În vederea identificării relației în care se află întreprinderea solicitantă cu alte întreprinderi, raportată la capitalul sau la drepturile de vot deținute ori la dreptul de a exercita o influență dominantă, se vor respecta prevederile art.4 din Legea nr. 346/2004.

Întreprinderile autonome sunt definite la art. 4² din Legea nr. 346/2004, întreprinderile partenere la art. 4³ iar întreprinderile legate la art. 4⁴ din Legea nr. 346/2004 privind stimularea înființării și dezvoltării întreprinderilor mici și

microîntreprinderilor de către întreprinzătorii tineri, gestionat de A.I.P.P.I.M.M, se acordă facilități pentru microîntreprinderile nou-înființate, conduse de întreprinzători tineri, care desfășoară pentru prima dată activitate economică, prin intermediul unei societăți cu răspundere limitată, în condițiile Legii nr. 31/1990 privind societățile comerciale, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Acordarea sprijinului nerambursabil prin sM 6.4 pentru această categorie de solicitanți se va face cu respectarea criteriilor privind încadrarea în ajutorul de minimis prevăzute în Regulamentul (UE) nr. 1407/2013 precum și în legislația națională în vigoare, respectiv încadrarea în plafonul maxim 200.000 Euro pe care o întreprindere unică îi poate primi pe o perioadă de 3 ani.

mijlocii. O întreprindere nu poate fi considerată micro-întreprindere sau întreprindere mică dacă cel puțin 25% din capitalul social ori din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, în comun ori cu titlu individual, de către una sau mai multe organisme ori colectivități publice conform art. 4 al Legii nr. 346/2004.

Datele utilizate pentru calculul numărului mediu de salariați, cifra de afaceri netă anuală și activele totale sunt cele raportate în situațiile financiare aferente exercițiului financiar precedent, aprobate de adunarea generală a acționarilor sau asociaților” conform art 6(1) al Legii nr. 346/2004.

Dacă la data întocmirii situațiilor financiare anuale întreprinderea nu se mai încadrează în plafoanele stabilite la art. 3 și 4, aceasta nu își va pierde calitatea de întreprindere mică, mijlocie sau micro-întreprindere decât dacă depășirea acestor plafoane se produce în două exerciții financiare consecutive”, conform art. 6 (2) al Legii nr. 346/2004.

Pentru o întreprindere nou înființată, numărul de salariați este cel declarat în Declarația privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii și poate fi diferit de numărul de salariați prevăzut în proiect².

Se va verifica condiția de întreprinderi legate sau partenere sau autonoma pentru încadrarea în categoria de microîntreprindere sau întreprindere mica.

Solicitantul trebuie să respecte următoarele:

- să fie persoană juridică română;
- să aibă capital 100% privat
- să acționeze în nume propriu;
- să asigure surse financiare stabile și suficiente pe tot parcursul implementării proiectului.

CAPITOLUL 5 CONDIȚII MINIME OBLIGATORII PENTRU ACORDAREA SPRIJINULUI

Pentru a putea primi sprijin în cadrul măsurii M3/6A, solicitantul sprijinului trebuie să îndeplinească următoarele condiții:

EG1. Solicitantul creează prin proiect cel puțin un loc de muncă; Se vor verifica:

Cererea de finanțare - Anexa Indicatori de monitorizare - Număr locuri de muncă nou create.

Anexa 2 - Studiul de fezabilitate.

EG 2. Solicitantul trebuie să se încadreze în categoria beneficiarilor eligibili;

Se vor verifica: Cererea de Finanțare - Secțiunea B1, Doc.6 Documente care atestă forma de organizare a solicitantului./6.1 Hotărâre judecătorească/6.2 Act constitutiv, Baza de date a serviciul online RECOM a ONRC, Declarații partea F a Cererii de Finanțare, Doc 10-Declarație încadrare în IMM-uri, Doc.2 -Situațiile

² A se vedea: art. 6 alin. (3) din legea 346/2004: În cazul unei întreprinderi nou-înființate, ale cărei situații financiare nu au fost aprobate, în condițiile legii, datele cu privire la numărul mediu anual de salariați, cifra de afaceri anuală netă și activele totale se determină în cursul exercițiului financiar și se declară pe propria răspundere de către reprezentantul/reprezentanții întreprinderii în cauză.

financiare, Doc.24-Alte documente-dacă este cazul, Doc. 11 Declarație pe propria răspundere privind ajutoarele minimis.

EG 3. Investiția trebuie să se încadreze în cel puțin unul din tipurile de activități sprijinite prin măsură;

Se vor verifica: Baza de date a serviciul online RECOM a ONRC, Anexa 7 Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsura M3/6A, Doc.1 Studiu de fezabilitate (Anexa 2), Doc 1. b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente, Doc. 1. c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor, Doc.3 Documente solicitate pentru imobilul (clădirile și/ sau terenurile) pe care sunt/ vor fi realizate investițiile în funcție de tipul proiectului, Doc. 14 Certificat de urbanism sau autorizație de construire pentru proiecte care prevăd construcții (noi, extinderi sau modernizări). Certificatul de urbanism nu trebuie însoțit de avizele menționate ca necesare fazei următoare de autorizare, Doc. 4 Extras din Registrul Agricol emis de Primăriile locale, pentru exploatații (în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul") sau, după caz, baza de date APIA/ Registrul ANSVSA. Doc. 15 Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/ modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificat conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr.142/28.10.2008, Doc. 16 Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).

EG 4. Localizarea proiectului pentru care se solicită finanțare trebuie să fie în teritoriul LEADER „SAMUS POROLISSUM”;

SPAȚIUL RURAL ELIGIBIL LEADER "SAMUS POROLISSUM"

În accepțiunea SDL 2015-2020 și implicit a acestei măsuri, spațiul rural eligibil este definit ca totalitatea comunelor și orașelor la nivel de unitate administrativ-teritorială, comuna fiind cea mai mică unitate administrativ-teritorială, nivel NUTS 5; care fac parte din Teritoriul LEADER "SAMUS

POROLISSUM".

Se vor verifica Doc. 1 Studiul de fezabilitate, Doc. 3 Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor, Doc. 14 Certificat de urbanism/Autorizație de construire (după caz) Baza de date a serviciul online RECOM a ONRC.

EG 5 . Solicitantul trebuie să demonstreze capacitatea de a asigura cofinanțarea investiției;

Declarația pe propria răspundere a solicitantului ca în urma primirii *Notificării beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare va prezenta dovada cofinanțării.*

EG 6. Viabilitatea economică a investiției trebuie să fie demonstrată pe baza prezentării unei documentații tehnico-economice;

Se vor verifica: **Doc.1-** Studiul de fezabilitate, **Doc.2** -Situații financiare, Anexele B sau C aferente Studiului de fezabilitate în vederea completării Matricei de verificare a viabilitatii economico-financiare a proiectului.

EG 7. Întreprinderea nu trebuie să fie în dificultate în conformitate cu Liniile directoare privind ajutorul de stat pentru salvarea și restructurarea întreprinderilor în dificultate;

Se vor verifica: Baza de date a serviciului online RECOM a ONRC, **Doc. 2.**Situațiile financiare (bilanț - formular 10, cont de profit și pierderi - formular 20 și formularele 30 și 40), Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200 însoțit de Anexele la Formular) în care rezultatul brut obținut anual să fie pozitiv (inclusiv 0) sau Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului, **Doc.17** Declarația pe propria răspundere cu privire la neîncadrarea în categoria firme în dificultate.

EG 8. Investiția va fi precedată de o evaluare a impactului preconizat asupra mediului și dacă aceasta poate avea efecte negative asupra mediului, în conformitate cu legislația în vigoare.

Se verifică în momentul contracării prin verificarea Doc.9 Document emis de AJPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

ATENȚIE! Sediul social sau punctul de lucru/punctele de lucru unde se realizează investiția pentru care se solicit finanțare trebuie să fie în teritoriul LEADER „SAMUS POROLISSUM”

Urmatoarele categorii de solicitanți/beneficiari pot depune proiecte în cadrul măsurilor de investiții derulate prin SDL, cu respectarea următoarelor condiții, după caz:

- a. solicitanții/beneficiarii/membrii asociațiilor de dezvoltare intercomunitară, după caz, înregistrați în registrul debitorilor AFIR, atât pentru programul SAPARD, cât și pentru FEADR, care achită integral datoria față de AFIR, inclusiv dobânzile și majorările de întârziere până la semnarea contractelor de finanțare.
- b. solicitanții care s-au angajat la depunerea Cererii de finanțare prin declarație pe propria răspundere, că vor prezenta la data semnării contractului dovada cofinanțării private și nu prezintă acest document la data prevăzută în notificarea AFIR, pot redepona/depune proiect numai în cadrul sesiunii următoare celei în care a fost depus proiectul.

Pot depune proiecte aferente măsurilor de investiții derulate prin PNDR 2014-2020 și solicitanții care au depus astfel de proiecte în sesiunile anterioare și care nu au prezentat proiectul tehnic la data prevăzută în notificarea AFIR.

CAPITOLUL 6 CHELTUELI ELIGIBILE ȘI NEELIGIBILE

6.1. Cheltuieli eligibile

Operațiunile și cheltuielile sunt eligibile, cu respectarea prevederilor Ordinului MADR nr.1.731/2015, privind instituirea schemei de ajutor de minimis "Sprijin acordat microîntreprinderilor și întreprinderilor mici din spațiul rural pentru înființarea și dezvoltarea activităților economice neagricole", cu modificările și completările ulterioare.

Tipurile de operațiuni și cheltuieli eligibile vor fi în conformitate cu Lista codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul măsurii M3/6A, **Anexa 7 la Ghidul solicitantului** și dispozițiilor privind eligibilitatea cheltuielilor prevăzute la cap. 8.1 din PNDR.

Anexa 8 la Ghidul solicitantului conține lista codurilor CAEN aferente activităților pentru care sunt permise doar cheltuieli de dotare.

Exemple de tipuri de investiții și cheltuieli eligibile:

- ▶ Investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole, cum ar fi:
  - fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton;
  - fabricarea produselor chimice, farmaceutice;
  - activități de prelucrare a produselor lemnoase;
  - industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente;
  - fabricare produse electrice, electronice;
  - producerea de produse electrice, electronice, și metalice, mașini, utilaje și echipamente, producția de carton etc;
- ▶ Investiții pentru activități meșteșugărești, cum ar fi:
  - Activități de artizanat;
  - Alte activități tradiționale non-agricole (olărit, brodat, prelucrarea manuală a fierului, lânii, lemnului, pielii etc.)
- ▶ Investiții legate de furnizarea de servicii, cum ar fi:
  - Servicii medicale, sociale, sanitar-veterinare;
  - Servicii de reparații mașini, unelte, obiecte casnice;
  - Servicii de consultanță, contabilitate, juridice, audit;
  - Activități de servicii în tehnologia informației și servicii informatice;
  - Servicii tehnice, administrative, etc;

- ▶ Investiții pentru infrastructură în unitățile de primire turistică de tip agroturistic, parcuri pentru rulote, camping și tabere, proiecte de activități de agrement (dependente sau independente de o structură de primire agroturistica cu funcțiuni de cazare), cu respectarea Ordinului ANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. Acestea se vor limita la capacitatea de cazare specifică structurii de primire turistică
- ▶ Investiții pentru producția de combustibil din biomasă cum ar fi:
  - Investiții pentru producția de combustibil din biomasă (ex: fabricare de peleți și brichete) în vederea comercializării.

ATENȚIE! Proiectele depuse vor respecta prevederile aplicabile LEADER din HG 226/2015.

Costuri eligibile specifice:

- a) construcția, extinderea și/sau modernizarea și dotarea clădirilor;
- b) achiziționarea și costurile de instalare, inclusiv în leasing financiar, de utilaje, instalații și echipamente noi;
- c) investiții intangibile: achiziționarea sau dezvoltarea de software și achiziționarea de brevete, licențe, drepturi de autor, mărci;

Cheltuielile legate de achiziția în leasing a activelor, pot fi considerate eligibile doar în cazul în care leasingul ia forma unui leasing financiar și prevede obligația beneficiarului de a cumpara bunurile respective la expirarea contractului de leasing.

Cheltuielile privind costurile generale ale proiectului sunt eligibile dacă îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) dacă respectă prevederile art. 45 din Regulamentul nr. 1305-/2013;
- b) sunt prevăzute sau rezultă din aplicarea legislației în vederea obținerii de avize, acorduri și autorizații necesare implementării activităților eligibile ale operațiunii ori din cerințele minime impuse de PNDR 2014-2020;
- c) sunt aferente, după caz: unor studii și/sau analize privind durabilitatea economică și de mediu, studiu de fezabilitate, proiect tehnic, document de avizare a lucrărilor de intervenție, întocmite în conformitate cu prevederile legislației în vigoare;
- d) sunt necesare în procesul de achiziții publice pentru activitățile eligibile ale operațiunii;
- e) sunt aferente activităților de coordonare și supervizare a execuției și recepției lucrărilor de construcții-montaj.

Cheltuielile de consultanță și pentru managementul proiectului sunt eligibile dacă respectă condițiile a)-e) și vor fi decontate proporțional cu valoarea fiecărei tranșe de plată aferente proiectului.

Prin excepție, cheltuielile de consultanță pentru întocmirea dosarului cererii de finanțare se pot deconta integral în cadrul primei tranșe de plată.

Costurile generale ale proiectului pentru care sunt puse condițiile a)-e) trebuie să se încadreze în maximum 10% din totalul cheltuielilor eligibile pentru proiectele care prevăd construcții-montaj și în limita a 5% pentru proiectele care prevăd investiții în achiziții, altele decât cele referitoare la construcții-montaj.

ATENȚIE! Costurile eligibile generale sunt prevăzute în capitolul 8.1 PNDR 20142020.

Cheltuielile necesare pentru implementarea proiectului sunt eligibile dacă:

- a) sunt realizate efectiv **după data semnării contractului de finanțare** și sunt în legătură cu îndeplinirea obiectivelor investiției;
- b) sunt efectuate **pentru realizarea investiției** cu respectarea rezonabilității costurilor (încadrarea în prețurile stabilite în *Baza de date Prețuri de referință a AFIR*, iar în cazul în care nu se identifică în această bază de date, prezentarea ofertelor corespunzătoare tipului de achiziție realizată: o ofertă pentru prețuri sub 15.000 euro și două oferte pentru prețuri peste 15.000 euro);
- c) sunt efectuate cu **respectarea prevederilor contractului de finanțare** semnat cu AFIR;
- d) sunt **înregistrate în evidențele contabile ale beneficiarului, sunt identificabile, verificabile și sunt susținute de originalele documentelor justificative**, în condițiile legii.

Cheltuieli eligibile cu mijloacele de transport specializate

Sunt acceptate pentru finanțare următoarele tipuri de mijloace de transport:

- Ambulanță umană;
- Autospecială pentru salubritate;
- Mașină specializată pentru intervenții, prevăzută cu nacelă pentru execuția de lucrări la înălțime;
- Autocisternă pentru produse nealimentare (doar autocisternă pe autoșasiu - exclus cap tractor și remorcă autocisternă sau una din ele separat).
- Mașină de măturat carosabilul;
- Auto betonieră;
- Autovidanjă;
- Utilaj specializat pentru împrăștiere material antiderapant (este eligibil doar dacă echipamentul este montat direct pe autoșasiu, fără a putea fi detașat).
- Mijloc de transport de agrement (ex.: ATV, biciclete, trotinete etc.).

Ambulanța veterinară, mașina de transport funerar sunt eligibile cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- mijlocul de transport să fie încadrat în categoria N1 sau N2³ cu maximum 3 locuri și 2 uși de acces în cabină;
- să fie modificat constructiv și omologat R.A.R. ca autovehicul special/specializat pentru activitatea propusă prin proiect, cu excepția ambulanțelor veterinare.
- în cazul ambulanțelor veterinare, omologarea RAR se obține în baza unui aviz emis de Colegiul Medicilor Veterinari care atesta ca autovehiculul este dotat conform Hotărârii Consiliului National 2016; RAR va face mențiunea „echipare specifică intervenții medicină veterinară”
- în cartea de identitate a vehiculului trebuie înregistrată mențiunea specială din care să reiasă modificarea de structură, conform cerințelor autorității publice de resort și legislației în vigoare.
- mijlocul de transport nu va fi folosit pentru alte activități, cu excepția celor propuse prin proiect.

Mijloacele de transport de mai sus trebuie să fie compacte, specializate și să deservească exclusiv activitățile propuse prin proiect. Nu se accepta mijloace de transport de tip tractor/cap tractor cu remorca/semiremorca (capul tractor poate fi folosit și pentru alte tipuri de activități).

Se va aduce **obligatoriu omologarea RAR** la ultima tranșă de plată.

Tipurile de ambarcațiuni ce pot fi achiziționate:

- a) barci cu rame, canotci, caiace, canoe, barci cu vele;
- b) ambarcațiuni sportive de agrement cu mecanism de propulsare cu pedale (hidrobiciclete);
- c) ambarcațiuni de agrement autopropulsate tip barca cu motor și barca cu vele și motor destinate transportului turistilor conform HG 2195/2004 privind stabilirea condițiilor de introducere pe piața și/sau punere în funcțiune a ambarcaunilor de agrement și cu acordul custodelui, în cazul ariilor naturale protejate.

Tipurile de ambarcațiuni menționate la punctele a, b, c, vor fi achiziționate doar în scop de agrement!

Utilajele agricole nu sunt costuri acceptate la finanțare.

În cazul proiectelor prin care se propune achiziția de echipamente de agrement ((ex.: arc, echipament Paintball, echipamente gonflabile etc.) solicitantul/beneficiarul are obligația de a utiliza echipamentele achiziționate **numai în scopul deservirii activităților propuse prin proiect și numai în aria geografică descrisă în Studiul de fezabilitate.**

În cazul în care în perioada de valabilitate a Contractului de finanțare (inclusiv în perioada de monitorizare) se constată **utilizarea echipamentelor și a mijloacelor de transport de agrement în afara ariei descrise**, va fi recuperat întregul ajutor financiar plătit până la data respectivă.

³ Conform prevederilor Ordinului nr.1275/2009 pentru modificarea și completarea Reglementărilor privind omologarea individuală, eliberarea cărții de identitate și certificarea autenticității vehiculelor rutiere - RNTR 7

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectelor finanțate potrivit măsurii 3/6A, inclusiv prin schemele de ajutor, **trebuie să fie incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului** și să fie utilizate pentru activitatea care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani de la data efectuării ultimei plăți.

În caz de nerespectare a durabilității investiției, contribuția publică alocată prin măsura 3/6A se recuperează în condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în termen de 5 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, termen valabil și pentru recuperarea contribuției publice aferente oricăror cheltuieli/activități neeligibile din cadrul investiției finanțate din fonduri nerambursabile.

În condițiile art. 71 din Regulamentul (UE) nr. 1.303/2013, în cazul unei operațiuni constând în investiții în infrastructură sau producție, contribuția din PNDR 20142020 se recuperează dacă, în termen de 10 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene, cu excepția situației în care beneficiarul este un IMM, pentru care termenul de recuperare este de 7 ani. În cazul în care contribuția prin PNDR 20142020 ia forma unui ajutor de stat, perioada de 10 ani se înlocuiește cu termenul limită aplicabil potrivit normelor privind ajutorul de stat.

Pentru categoriile de beneficiari care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare, în sensul trecerii de la categoria de microîntreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile, cu respectarea prevederilor legale în vigoare.

ATENȚIE! În cadrul proiectelor care vizează activități în cadrul CAEN 5530 - Parcuri pentru rulote, camping și tabere, pentru construire căsuțe **capacitatea de cazare construită/ modernizată** prin proiect se va limita la capacitatea maximă de cazare de 3-4 locuri/căsuță, fără a fi limitat nr. căsuțelor, iar pentru bungalowri - se acceptă construirea unui singur bungalow cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri de cazare). Structurile dezvoltate prin proiecte finanțate pe acest cod CAEN, trebuie să respecte prevederile aplicabile OANT 65/2013, inclusiv definițiile și criteriile minime obligatorii prevăzute în Anexa 1(6) a acestui act normativ.

Pentru proiectele prin care se propun venituri din organizare de tabere, grupurile de turiști vor fi cazate în căsuțe sau bungalow.

Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile!

ATENȚIE! În ariile naturale protejate sunt eligibile echipamentele de agrement autopropulsate numai cu acordul administratorului/custodelui ariei naturale respective.

6.2. Tipuri de investiții și cheltuieli neeligibile

Nu sunt eligibile:

- prestarea de servicii agricole, achiziționarea de utilaje și echipamente agricole aferente acestei activități, în conformitate cu Clasificarea Activităților din Economia Națională;
- procesarea și comercializarea produselor prevazute în Anexa I din Tratat;
- producția de electricitate din biomasă ca și activitate economică;
- cheltuielile cu achiziționarea de bunuri și echipamente "second hand";
- cheltuieli efectuate înainte de semnarea contractului de finanțare a proiectului cu excepția costurilor generale definite la art 45, alin 2 litera c) a R (UE) nr. 1305/2013 care pot fi realizate înainte de depunerea cererii de finanțare;
- cheltuieli cu achiziția mijloacelor de transport pentru uz personal și pentru transport persoane;
- cheltuieli cu investițiile ce fac obiectul dublei finanțări care vizează aceleași costuri eligibile;
- cheltuieli în conformitate cu art. 69, alin (3) din R (UE) nr. 1303/2013 și anume:
  - a) dobânzi debitoare;
  - b) achiziționarea de terenuri construite și neconstruite;
  - c) taxa pe valoarea adăugată, cu excepția cazului în care aceasta nu se poate recupera în temeiul legislației naționale privind TVA-ul sau a prevederilor specifice pentru instrumente financiare;
  - d) în cazul contractelor de leasing, celelalte costuri legate de contractele de leasing, cum ar fi marja locatorului, costurile de refinanțare a dobânzilor, cheltuielile generale și cheltuielile de asigurare.
  - e) cheltuieli care fac obiectul finanțării altor programe europene/naționale, conform Cap. 14 și 15- PNDR.

Cheltuieli neeligibile specifice: Cheltuieli specifice de înființare și funcționare a întreprinderilor (obținerea avizelor de funcționare, taxe de autorizare, salarii angajați, costuri administrative, etc).

CAPITOLUL 7 SELECȚIA PROIECTELOR

7.1. Principiile (criteriile) și subcriteriile de selecție

Proiectele prin care se solicită finanțare prin FEADR/ LEADER sunt supuse unui sistem de selecție, în baza căruia fiecare proiect este punctat conform următoarelor principii privind stabilirea criteriilor de selecție:

Nr. Crt.	Principii de selecție	Subcriterii de selecție	PUNCTE	Observații
----------	-----------------------	-------------------------	--------	------------

CRITERII DE SELECȚIE SPECIFICE LOCAL					
CS 1	Principiul prioritizării proiectelor care creează	Maxim 40 de puncte			Se verifica în cadrul Studiului de fezabilitate - Date privind forța de
		SCS 1.1	Proiecte care creează între 1 și 2 locuri de muncă.	20 p	
	locuri de muncă	SCS 1.2	Proiecte care creează între 3 și 4 locuri de muncă.	30 p	muncă și în cadrul Cereri de Finanțare-indicatori de monitorizare.
		SCS 1.3	Proiecte care creează peste 4 locuri de muncă.	40 p	
CS 2	Principiul prioritizării proiectelor care presupun o activitate de producție	SCS 2.1	Proiecte ce vizează activități de producție (ex: fabricarea produselor textile, îmbrăcăminte, articole de marochinărie, articole de hârtie și carton; fabricarea produselor chimice, farmaceutice; activități de prelucrare a produselor lemnoase; industrie metalurgică, fabricare construcții metalice, mașini, utilaje și echipamente; fabricare produse electrice, electronice, etc.);	20 p	Se verifică dacă este bifat la tipul investiție "investiții pentru producerea și comercializarea produselor non-agricole" din Cererea de finanțare. Se verifică dacă solicitantul este înregistrat cu codul CAEN al activității de producție care se finanțează prin proiect conform Studiului de fezabilitate și dacă acest cod CAEN se regăsește în codurile CAEN din Anexa 7

CS 3	Principiul prioritizării proiectelor care presupun lucrări de construcții montaj	SCS 3.1	Proiecte care prin implementarea acestora vizează lucrări de construcții-montaj	20 p	Se verifică dacă este bifat la tipul investiție "Proiecte cu construcții-montaj" din Cererea de finanțare.
CS 4	Principiul prioritizării sectoarelor cu potențial de creștere (textile și	Maxim 10 de puncte			Se verifică bifa de intensitate a sprijinului din Cererea de finanțare. Se verifică dacă solicitantul este
		SCS 4.1	Proiecte ce vizează activități de producție din sectoarele cu potențial de	10 p	
	pielărie, industrii creative și culturale inclusiv meșteșugur, agroturism);		creștere. Proiectul vizează activități conform codului CAEN aferent activității de producție scorate.		înregistrat cu codul CAEN al activității care se finanțează prin proiect conform Studiului de fezabilitate și dacă acest cod CAEN se regăsește în codurile
		SCS 4.2	Proiecte ce vizează servicii din sectoarele cu potențial de creștere. Proiectul vizează prestarea de servicii conform codului CAEN aferent serviciului scorat.	7 p	CAEN din domeniile de activitate cu potențial de creștere conform Anexa 7.
		SCS 4.3	Proiecte ce vizează activități de agroturism	5 p	

CS 5	Principiul localizării întregii activități solicitantului în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM".	SCS 5.1	Proiecte care sunt inițiate de o microîntreprinderi și întreprinderi nonagricole mici care are întreaga activitate localizată pe teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM".	10 p	Se acordă punctaj astfel: Pentru societățile care au sediul social și toate punctele de lucru în spațiul rural la data depunerii Cererii de Finanțare. Se verifică în urma consultării serviciul online RECOM.
Total				100 p	

ATENȚIE! Toate activitățile pe care solicitantul se angajează să le efectueze prin investiție, atât la faza de implementare a proiectului cât și în perioada de monitorizare, activități pentru care cererea de finanțare a fost selectată pentru finanțare nerambursabilă, devin condiții obligatorii.

În situația în care, la verificarea oricărei Cereri de Plată, sau la verificările efectuate în perioada de monitorizare, se constată că aceste condiții nu mai sunt îndeplinite de către proiect sau beneficiar, plățile vor fi sistate, contractul de finanțare va fi reziliat și toate plățile efectuate de AFIR până la momentul constatării neregularității vor fi încadrate ca debite în sarcina beneficiarului, la dispoziția AFIR.

Pentru această măsură punctajul minim este de 10 puncte.

În cazul proiectelor cu același punctaj, departajarea acestora, se face în funcție de următoarea ordine:

- numărul de locuri de muncă create;
- valoarea eligibilă, în sensul că proiectele cu o valoare mai mare vor avea întâietate;

Sunt eligibile proiectele care propun activități aferente unuia sau mai multor coduri CAEN incluse în Anexa 7/8 - maxim 5 coduri, în situația în care aceste activități se completează, dezvoltă sau se optimizează reciproc.

În cazul în care prin proiect sunt propuse activități aferente mai multor coduri CAEN, cu intensități diferite (70%, respectiv 90%), proiectul va primi intensitatea cea mai mică.

IMPORTANT! PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA STRUCTURILE DE PRIMIRE TURISTICE DE TIPUL PENSIUNILOR AGROTURISTICE.

- ⇒ **Beneficiarul/solicitantul trebuie să desfășoare o activitate agricolă** - creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi - la momentul depunerii cererii de finanțare. După încheierea contractului de finanțare, beneficiarul poate renunța la activitatea agricolă cu condiția desfășurării unei activități meșteșugărești cu atelier de lucru, din

care rezultă diferite articole de artizanat (pentru a respecta prevederile OANT 65/2013).

- ⇒ În cazul **start-up-urilor**, activitatea agricolă poate fi dovedită de asemenea și în cazul în care acționarul majoritar absolut (care deține minimum 50%+1 din acțiunile/părțile sociale ale solicitantului) a desfășurat activitate agricolă la momentul depunerii Cererii de Finanțare;
- ⇒ **Exploatația agricolă aferentă agropensiunii trebuie să fie amplasată pe raza aceleiași unități administrativ - teritoriale (comună) cu amplasamentul pe care se va realiza și investiția;** (în conformitate cu prevederile Ordinului ANT nr 65/2013, cu modificările și completările ulterioare);
- ⇒ Structurile de primire turistice cu funcțiuni de cazare de tipul pensiunilor agroturistice ⁴ trebuie să îndeplinească **criteriile minime obligatorii** prevăzute în Ordinul președintelui Autorității Naționale pentru Turism (ANT) nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare. ***Nivelul de confort și calitatea serviciilor propuse prin proiect trebuie să îndeplinească criteriile minime obligatorii pentru pensiuni agroturistice clasificate la minimum o margaretă;***
- ⇒ În pensiunile agroturistice, turiștilor li se oferă masa preparată din produse naturale, preponderent din gospodăria proprie sau de la producători autorizați de pe plan local iar gazdele se ocupă direct de primirea turiștilor și de programul acestora pe tot parcursul sejurului pe care îl petrec la pensiune.
- ⇒ **Pe toată perioada de valabilitate a contractului și în perioada de monitorizare**, în cadrul pensiunilor agroturistice se va desfășura cel puțin o activitate legată de agricultură, creșterea animalelor, cultivarea diferitelor tipuri de plante, livezi de pomi fructiferi sau o activitate meșteșugărească, cu atelier de lucru, din care rezultă diferite articole de artizanat.
- ⇒ Beneficiarii măsurii M3/6A vor depune în perioada de monitorizare, anual, **Raportul de monitorizare**, pentru proiectele care vizează înființarea și dezvoltarea agropensiunilor, la compartimentele Ex-post din cadrul Centrelor Regionale pentru Finanțarea Investițiilor Rurale.
- ⇒ **Planurile de arhitectură** - planurile nivelurilor, secțiunile pentru principalele obiecte de construcții și de amplasare a utilajelor pe fluxul tehnologic vor avea în vedere și **Norma Sanitară Veterinară și Pentru Siguranța Alimentelor din 16 decembrie 2008 - 1**. Unități de alimentație publică și unități de comercializare a alimentelor.
- ⇒ Pensiunea agroturistică este o structură de primire turistică, având o capacitate de cazare de până la 8 camere, funcționând în locuințele cetățenilor sau în clădire independentă, care asigură în spații special amenajate cazarea turiștilor și condițiile de pregătire și servire a mesei,

⁴ A se vedea: ANEXA nr. 1.5 din Ordinul nr. 65/2013, cu modificările și completările ulterioare.

precum și posibilitatea participării la activități gospodărești sau meșteșugărești.

- ⇒ **Schimbarea destinației** unei locuințe în structură de primire agro-turistică este considerată investiție nouă⁵.
- ⇒ **Pentru investițiile noi** în structurile de primire turistică de tipul pensiune agroturistică (construcție nouă sau schimbarea destinației unei clădiri) cât și pentru extinderea structurilor de primire turistice de tipul pensiunilor agroturistice, **suprafața de teren aferentă structurii agro-turistice** trebuie să fie în conformitate cu prevederile Ordinului nr. 65/2013 cu modificările și completările ulterioare în vederea evitării supra-aglomerării și a fragmentării excesive a peisajului natural (construcție nouă sau extindere).
- ⇒ **Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.**
- ⇒ **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

PRECIZĂRI CU PRIVIRE LA PARCURI PENTRU RULOTE, CAMPINGURI ȘI TABERE

- ⇒ Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul camping.
- ⇒ Taberele vor fi incluse în structurile de primire turistică de tip camping;
- ⇒ Campingul poate asigura servicii de cazare în corturi și/sau căsuțe de tip camping și/sau bungalow, atât cât și spații de campare pentru rulote;
- ⇒ Capacitatea de cazare și suprafața aferentă campingului trebuie să respecte prevederile Anexei nr. 1.6 din OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare;
- ⇒ Căsuțele de tip camping vor avea capacitate de cazare de maxim 4 locuri, asigurând o distanță față de celelalte căsuțe de minim 3 m, necesară parcării unei mașini;
- ⇒ În cadrul perimetrului campingului se acceptă construirea unui singur bungalow, ca spațiu de cazare complementar, cu o capacitate de cazare de maximum 8 camere (16 locuri);
- ⇒ Se vor respecta prevederile OANT 65/2013, cu modificările și completările ulterioare, respectiv Anexa nr. 1.4 referitoare la criteriile minime obligatorii privind clasificarea structurilor de primire turistice de tipul bungalow;

⁵ Investiție nouă: cuprinde lucrările de construcții-montaj, utilaje, instalații, echipamente și/sau dotari, care se realizează pentru construcții noi sau pentru construcțiile existente cărora li se schimbă destinația sau pentru construcții aparținând întreprinderilor cărora li s-au retras autorizațiile de funcționare și nu-și schimbă destinația inițială.

- ⇒ **Beneficiarul trebuie să respecte cerințele de mediu** specifice investițiilor în perimetrul ariilor naturale protejate. În situația în care beneficiarul nu prezintă toate autorizațiile solicitate înainte de ultima tranșă de plată, proiectul devine neeligibil.

ATENȚIE!

- Taberele pentru pescuit și vânătoare nu sunt eligibile.
- Beneficiarul își va lua angajamentul că va introduce obiectivul investițional în circuitul turistic.
- Nu sunt eligibile cheltuielile pentru achiziția de rulote.

7.2. Procedura de evaluare și selecție

7.2.1 Evaluarea proiectelor depuse, inclusiv termenele stabilite

Solicitantul completează formularul de cerere de finanțare indicat de GAL (conform ultimei variante în vigoare la momentul lansării apelului de selecție) și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de formular. Solicitantul depune cererea de finanțare împreună cu toate anexele acesteia, în două exemplare, la secretariatul GAL, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii). Secretarul GAL, înregistrează cererea de finanțare în **Registrul de Înregistrare a Cererilor de finanțare** aferente sesiunii de cereri de proiecte respective, iar solicitantul primește un număr de înregistrare. **Verificarea conformității** se efectuează în termen de **maxim 2 zile lucrătoare sau 7 zile lucrătoare** (în cazul solicitării de informații suplimentare) de la data depunerii Cererii de finanțare.

Daca cererea de finantare este conforma se trece la verificarea criteriilor de eligibilitate.

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- Verificarea criteriilor de eligibilitate a proiectului;
- Verificarea bugetului indicativ al cererii de finanțare;
- Verificarea studiului de fezabilitate și a tuturor documentelor anexate.

Dacă Cererea de finanțare este eligibilă se continuă cu evaluarea și punctarea criteriilor de selecție. Verificarea criteriilor de selecție și stabilirea scorului pentru fiecare Cerere de finanțare se va face de către aceiași experți GAL care au efectuat evaluarea, numai pentru cererile de finanțare declarate eligibile și acceptate pentru verificarea criteriilor de selecție, pe baza Cererii de finanțare, inclusiv anexele tehnice și administrative depuse de solicitant și după caz, a informațiilor suplimentare solicitate.

Termen de verificare a eligibilității și selecției este de maxim 25 de zile lucrătoare de la închiderea sesiunii de depunere a proiectelor.

7.2.2 Modalitatea de prezentare a rezultatului evaluării

După finalizarea verificării administrative, a criteriilor de eligibilitate și a criteriilor de selecție, în termen de **2 zile lucrătoare** se va întocmi și **aproba Raportul de evaluare** care va include: proiectele eligibile, proiectele neeligibile, proiecte care nu au îndeplinit punctajul minim și proiectele retrase, după caz. Pentru fiecare Cerere de Finanțare declarată eligibilă, se va menționa și punctajul aferent proiectului evaluat.

Raportul de evaluare a cererilor de finanțare va fi publicat pe pagina de internet www.samusporolissum.ro, în termen de o zi de la aprobare, iar într-un termen de **maxim 3 zile lucrătoare toți solicitanții vor fi notificați** prin intermediul formularului "GE6.5L - Notificarea solicitanților privind rezultatul evaluării".

7.2.3 Componența și obligațiile comitetului de selecție și a comisiei de soluționare a contestațiilor

Componența și obligațiile Comitetului de Selecție "CS" și a Comisiei de Soluționare a Contestațiilor "CSC" se găsesc în SDL și Regulamentul de Organizare și Funcționare elaborat de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM.

7.2.4 Desfășurarea procedurii de soluționare a contestațiilor, inclusiv perioada și locația de depunerea a contestațiilor, comunicarea rezultatelor

În termen de **2 zile lucrătoare** de la primirea notificării, dar nu mai mult de **3 zile lucrătoare** de la data publicării Raportului de evaluare pe site-ul GAL SAMUS POROLISSUM (www.samusporolissum.ro), solicitanții au posibilitatea de a depune contestație cu privire la rezultatul evaluării. În cazul în care nici un solicitant nu a contestat rezultatul evaluării se trece direct la procedura de selecție a proiectelor.

Termenul de soluționare a tuturor contestațiilor este de **15 zile lucrătoare** de la expirarea termenului de depunere a contestațiilor și poate fi prelungit cu încă **maxim 10 zile lucrătoare**, dacă numărul de contestații depuse depășește procentul de 25% din totalul proiectelor depuse.

Procesul de soluționare a contestațiilor se va desfășura în două etape:

- în prima etapă vor fi soluționate contestațiile care privesc evaluarea criteriilor de eligibilitate. După prima etapă se va întocmi **Raportul intermediar de soluționare a contestațiilor (RISC)**;
- în a doua etapă se vor soluționa restul contestațiilor depuse. După a doua etapă se va întocmi **Raportul final de soluționare a contestațiilor (RFSC)**.

7.2.5 Modalitatea de desfășurare a procesului de selecție a proiectelor

În termen de 5 zile lucrătoare de la data postării pe site-ul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM a Raportului Final de Soluționare a Contestațiilor, secretariatul Comitetului de selecție întocmește **proiectul Raportului de selecție**.

În termen de 5 zile lucrătoare de la data postării pe site-ul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM a a RFSC (RSC), secretariatul Comitetului de selecție întocmește proiectul **Raportului de selecție**.

Raportul de selecție va fi semnat de către toți membrii prezenți ai Comitetului de Selecție, specificându-se apartenența la mediul privat sau public - cu respectarea precizărilor din PNDR, că partea publică să reprezinte mai puțin de 50%, iar organizațiile din mediul urban să reprezinte mai puțin de 25%. De asemenea, Raportul de selecție va prezenta semnătura reprezentantului CDRJ care participă în calitate de observator la procesul de selecție. Avizarea Raportului de selecție de către reprezentantul CDRJ reprezintă garanția faptului că procedura de selecție a proiectelor s-a desfășurat corespunzător și s-au respectat principiile de selecție din fișa măsurii, precum și condițiile de transparență care trebuiau asigurate de către GAL. Dacă unul dintre parteneri - persoană juridică membră în Comitetul de selecție - își schimbă reprezentantul legal, noul reprezentant legal va înlocui persoana desemnată inițial să reprezinte partenerul respectiv în Comitetul de selecție, fără a fi necesare alte aprobări.

Raportul de selecție va fi aprobat de Președintele GAL.

Cel târziu în ziua următoare aprobării **Raportului de selecție**, acesta se postează pe site-ul www.samusporolissum.ro. În termen de maxim 3 zile lucrătoare de la publicarea Raportului de selecție/Raportului de selecție rectificat, GAL va notifica solicitanții privind rezultatele procesului de selecție, în baza formularului **GE.6.4.L - Notificare privind rezultatul procesului de selecție**.

CAPITOLUL 8 VALOAREA SPRIJINULUI NERAMBURSABIL

Sprijin public nerambursabil va respecta prevederile R 1407/2013 cu privire la sprijinul de minimis și nu va depăși 200.000 de euro/beneficiar pe 3 ani fiscali.

Valoarea maximă nerambursabilă a unui proiect este de 75.000 euro pentru proiecte care includ construcții-montaj și 50.000 euro pentru proiecte care nu includ construcții-montaj.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil este de 70%.

Intensitatea sprijinului public nerambursabil poate fi de 90%, în următoarele cazuri:

- pentru solicitanții care desfășoară activități de producție, servicii medicale, sanitar-veterinare și agroturism în teritoriul LEADER "SAMUS POROLISSUM";
- pentru fermierii care își diversifică activitatea de bază agricolă prin dezvoltarea unor activități non-agricole;

La stabilirea cuantumului și intensității sprijinului s-au avut în vedere: alocarea financiară pe măsură, numărul de posibili beneficiari, obiectivele și prioritățile SDL, importanța strategică.

Pentru fermieri intensitatea sprijinului nerambursabil este de 90%, în cazul în care aceștia sunt:

- a) persoane fizice autorizate (PFA, II, IF) care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în

registru APIA / ANSVSA / Registrul agricol, cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venit brut din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venit brut în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare;

- b) persoane juridice - micro întreprinderi și întreprinderi non-agricole mici care desfășoară activitatea agricolă (codul CAEN autorizat să fie aferent unei activități agricole), înregistrate în registrul APIA/ANSVSA /Registrul agricol cu cel puțin 12 luni consecutive înaintea depunerii Cererii de Finanțare și solicitantul a obținut venituri din exploatare, din care veniturile din activitățile agricole reprezintă cel puțin 50% din total venituri din exploatare în anul precedent depunerii Cererii de Finanțare;

ATENȚIE! Pentru cazurile descrise mai sus, intensitatea sprijinului este 90%. Nu există intensități intermediare!

- se acordă cu respectarea prevederilor Regulamentului (CE) nr. 1.407/2013;
- se acordă în baza Ordinului MADR nr. 1731/2015;
- nu va depăși 200.000 euro/beneficiar pe durata a trei exerciții financiare consecutive, cu excepția întreprinderilor unice care efectuează transport de mărfuri în contul terților sau contra cost, pentru care sprijinul nu depășește suma de 100.000 euro pe durata a trei exerciții financiare consecutive.

Aceste ajutoare de *minimis* nu pot fi utilizate pentru achiziționarea de vehicule pentru transportul rutier de mărfuri, autoturisme sau autovehicule de transport persoane.

Serviciile integrate, în care transportul propriu-zis reprezintă doar un element, cum ar fi serviciile de mutare, serviciile poștale sau de curierat ori colectarea deșeurilor sau serviciile de prelucrare, nu ar trebui considerate servicii de transport.

Sprijinul public va reprezenta 90% sau 70% din totalul cheltuielilor eligibile. Valoarea cheltuielilor eligibile nerambursabile (corespunzătoare procentului de 90% sau 70%) va fi de maxim 75.000 euro pentru proiectele care includ construcții-montaj și 50.000 euro pentru proiecte care nu includ construcții-montaj, cu respectarea condițiilor ajutorului de minimis.

Plafonul minim acceptat pentru un proiect finanțat prin această măsură este de 10.000 euro, această sumă reprezentând valoarea totală eligibilă a proiectului.

ATENȚIE! În cazul în care, prin acordarea ajutorului de minimis solicitat prin Cererea de Finanțare depusă pe măsura 3/6 A, s-ar depăși plafonul de 200.000 euro/beneficiar (întreprindere unică/3 ani fiscali consecutivi), **proiectul va fi**

declarat neeligibil.

Potrivit art. 9 (1) litera c) din OMADR 1731/2015 cu modificările și completările ulterioare, data acordării ajutorului de minimis se consideră data la care dreptul

legal de a primi ajutorul este conferit beneficiarului în conformitate cu regimul juridic național aplicabil, indiferent de data la care ajutoarele de minimis se plătesc întreprinderii respective.

CAPITOLUL 9. COMPLETAREA, DEPUNEREA ȘI VERIFICAREA DOSARUL CERERII DE FINANȚARE

În cazul sprijinului pentru investiții în crearea și dezvoltarea de activități neagricole, se aplică principiul finanțării nerambursabile sub forma rambursării costurilor eligibile suportate și plătite efectiv în prealabil de către beneficiar.

Un solicitant al sprijinului prin măsura 3/6A poate depune în același timp proiecte pentru alte măsuri din cadrul SDL GAL SAMUS POROLISSUM sau PNDR 2014-2020 pentru a fi co-finanțate prin FEADR, cu îndeplinirea cumulativă a următoarelor condiții:

- a) respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis;
- b) nu sunt create condițiile pentru a obține în mod necuvenit un avantaj, în sensul prevederilor art.60 din Regulamentul (UE) nr. 1.306/2013, în orice etapă de derulare a proiectului;
- c) prezentarea dovezii cofinanțării private a investiției, prin extras de cont (în original) și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului.

În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă prin extras de cont, acesta va fi vizat și datat de bancă cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR (va fi precizat contul, titularul contului și suma virată în cont de beneficiar) și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.samusporolissum.ro) prin care își asumă că minimum 50% din disponibilul de cofinanțare (privată) va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont deplasat la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul depunerii unor solicitări pentru mai multe proiecte, solicitantul/beneficiarul, după caz, trebuie să dovedească existența co-finanțării private pentru proiect, sau, după caz, cumulat pentru toate proiectele.

În cadrul măsurii M3/6A, un beneficiar poate solicita finanțare pentru unul sau mai multe proiecte cu respectarea condițiilor de eligibilitate ale acestuia și a regulilor ajutoarelor de minimis.

9.1. Completarea Cererii de finanțare

Apelul de selecție și Ghidul solicitantului, care stă la baza completării Cererii de finanțare este disponibil în mod gratuit la secretariatul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM, respectiv pe site-ul asociației www.samusporolissum.ro.

Solicitantul completează formularul de cerere de finanțare indicat de GAL (conform ultimei variante în vigoare la momentul lansării cererii de proiecte) și anexează documentele administrative și tehnice care sunt cerute de acest formular. Odată finalizată, cererea de finanțare împreună cu documentele atașate, se constituie în „dosarul cererii de finanțare”. Modificarea modelului standard de către solicitant (eliminarea, renumerotarea secțiunilor, anexarea documentelor suport în altă ordine decât cea specificată etc.) poate conduce la respingerea Dosarului Cererii de Finanțare.

Cererea de finanțare trebuie redactată pe calculator în limba română. Dosarul Cererii de Finanțare va cuprinde în mod obligatoriu un opis, cu următoarele:

Nr. ctr.	Titlul documentului	Nr. Pagină (de la... până la...)
----------	---------------------	----------------------------------

Pagina opis va fi pagina cu numărul 0 a Cererii de finanțare.

Cererea de Finanțare trebuie completată într-un mod clar și coerent pentru a înlesni procesul de evaluare a acesteia. În acest sens, se vor furniza numai informațiile necesare și relevante, care vor preciza modul în care va fi atins scopul proiectului, avantajele ce vor rezulta din implementarea acestuia și în ce măsură proiectul contribuie la realizarea obiectivelor Strategiei de Dezvoltare Locală.

ATENȚIE! Este necesar să se respecte formatele standard ale anexelor „Indicatori de monitorizare” și „Factori de risc” care fac parte integrantă din Cererea de Finanțare, precum și conținutul acestora. Se vor completa numai informațiile solicitate (nu se vor adăuga alte categorii de indicatori și nici alți factori de risc în afara celor incluși în anexele menționate alăturat).

9.2. Depunerea Cererii de finanțare

Dosarul Cererii de Finanțare ce cuprinde Cererea de Finanțare completată și documentele atașate (conform Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare).

Originalul și o copie a cererii de finanțare, împreună cu formatul electronic (CD) și cu documentele în original (pentru care a atașat copii) se depun la sediul Asociației „GAL SAMUS POROLISSUM”, din Loc. Creaca, Com. Creaca, nr. 169, jud Sălaj.

IMPORTANT! Documentelor atașate Cererii de Finanțare, salvate ca fișiere distincte cu denumirea conform listei documentelor (secțiunea specifică E din Cererea de Finanțare), împreună cu forma editabilă și scanată a Cererii de Finanțare se vor salva pe suport CD/DVD. Scanarea se va efectua după finalizarea dosarului (paginare, mențiunea „copie conform cu originalul” etc.), înainte de a fi legat, la o rezoluție de minim de 200 dpi în fișiere format PDF.

Denumirile fișierelor nu trebuie să conțină caractere de genul: “~ " # % & * : < > ? / \ { | }”, nu trebuie să conțină două puncte succesive “..”. Numărul maxim de caractere ale denumirii unui fișier nu trebuie să fie mai mare de 128, iar numărul maxim de caractere ale denumirii unui director de pe CD nu trebuie să fie mai mare de 128 de caractere. Piesele desenate care depășesc formatul A3, se pot atașa salvate direct în format .pdf, la care se va adăuga declarația proiectantului privind conformitatea cu planșele originale din Cererea de Finanțare.

Dosarele Cererilor de finanțare sunt depuse personal de către responsabilul legal, așa cum este precizat în formularul Cererii de finanțare la sediul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM, din Loc. Creaca, Com. Creaca, nr. 169, jud Sălaj, înaintea datei limită care figurează în Apelul de selecție.

Dosarul cererii de finanțare va fi sigilat și depus la GAL în **două exemplare format letric (un original și o copie)**, precum și în **două exemplare scanate pe suport CD/DVD**. Exemplarele vor fi marcate clar, pe copertă, în partea superioară dreaptă, cu „ORIGINAL”, respectiv „COPIE”, împreună cu documentele originale (pentru care a atașat copii). Solicitantul trebuie să se asigure că rămâne în posesia unui exemplar complet al Dosarului cererii de finanțare în afara celor 2 exemplare pe care le depune.

Pentru acele documente originale care rămân în posesia solicitantului (ex: act de proprietate, bilanț contabil vizat de administrația financiară), copiile trebuie să conțină mențiunea „Conform cu originalul” și să fie semnate de către responsabilul legal al solicitantului.

ATENȚIE! Dosarul Cererii de Finanțare va fi paginat cu toate paginile numerotate manual în ordine de la 1 la n în partea dreaptă sus a fiecărei pagini, unde n este numărul total al paginilor din dosarul complet, inclusiv documentele anexate.

9.3. Verificarea dosarului Cererii de finanțare

Verificarea Cererilor de Finanțare se face la:

- ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM și la OJFIR/CRFIR pentru toate cererile de finanțare;
- AFIR nivel central, pentru proiectele incluse în eșantionul de verificare prin sondaj.

A. Verificarea conformității administrative a Cererii de finanțare de către ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM

Verificarea conformității administrative a Cererii de finanțare și a anexelor acesteia se realizează în baza formularului ”GE 2.1L - Fișa de verificarea a conformității”.

Controlul conformității consta în verificarea Cererii de finanțare:

- dacă este corect completata;
- prezentata atât în format tipărit cât și în format electronic;
- dacă anexele tehnice și administrative cerute sunt prezente în doua exemplare: unul original și o copie, precum și valabilitatea acestora (dacă este cazul).

Erorile de formă sunt erorile făcute de către solicitant în completarea cererii de finanțare care sunt descoperite de experții verficatori ai GAL SAMUS POROLISSUM, dar care, cu ocazia verificării conformității, pot fi corectate de către aceștia din urmă pe baza unor dovezi/informații prezentate explicit în documentele anexate Cererii de finanțare. În cazul în care expertul verficator descoperă o eroare de

formă, cererea de finanțare nu este considerată neconformă. Necompletarea unui câmp din Cererea de finanțare nu este considerată eroare de formă. Expertul va cere solicitantului să efectueze corecturile (erori de formă) și pe CD/DVD urmând ca CD-ul/DVD-ul să fie retransmis în termen de maxim 48 ore.

După evaluarea conformității, solicitantul este invitat să revină la sediul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM (în maxim 2 zile lucrătoare) pentru a fi înștiințat dacă cererea de finanțare este conformă sau să i se explice cauzele neconformității.

Solicitantul are obligația de a lua la cunostință prin semnătură fișa de verificare a conformității.

În cazul în care solicitantul nu acceptă să depună și documentele originale, acestea vor fi verificate de expert la finalizarea verificării conformității, în prezența solicitantului.

Aceeași cerere de finanțare poate fi declarată neconformă de maximum două ori pentru același Apel de selecție.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de finanțare este declarată neconformă;
- Cererea de finanțare este declarată conformă;

Dacă Cererea de finanțare este declarată conformă, se trece la următoarea etapă de verificare.

ATENȚIE! GAL SAMUS POROLISSUM și Agenția pentru Finanțarea Investițiilor Rurale își rezervă dreptul de a solicita documente sau informații suplimentare dacă, pe parcursul verificărilor și implementării proiectului, se constată de către AFIR că este necesar.

B.Verificarea eligibilității Cererii de Finanțare

Verificarea eligibilității este efectuată în baza documentelor depuse de către solicitant, pe suport letric, prin completarea formularului "GE3.1L - Fișa de verificarea a eligibilității".

Verificarea eligibilității tehnice și financiare constă în:

- ▶ verificarea condițiilor de eligibilitate a investiției;
- ▶ verificarea bugetului indicativ al cererii de finanțare;
- ▶ verificarea studiului de fezabilitate/ Documentația de Avizare pentru Lucrări de Intervenție /planului financiar și a tuturor documentelor anexate.

Cazurile în care expertul evaluator poate solicita informații suplimentare sunt următoarele:

- ⇒ informațiile prezentate sunt insuficiente pentru clarificarea unor criterii de eligibilitate;
- ⇒ prezentarea unor informații contradictorii în cadrul documentelor aferente cererii de finanțare;

- ⇒ prezentarea unor documente obligatorii specifice proiectului, care nu respectă formatul standard (nu sunt conforme);
- ⇒ necesitatea prezentării unor documente suplimentare fără înlocuirea documentelor obligatorii la depunerea cererii de finanțare;
- ⇒ necesitatea corectării bugetului indicativ;

Dacă în urma solicitării informațiilor suplimentare, solicitantul trebuie să prezinte documentele emise de alte instituții, aceste documente trebuie să facă dovada îndeplinirii condițiilor de eligibilitate la momentul depunerii cererii de finanțare.

Solicitările de informații suplimentare pot fi adresate, ca regulă generală, o singură dată de către entitatea la care se află în evaluare cererea de finanțare a solicitantului, în funcție de natura informațiilor solicitate. Termenul de răspuns la solicitarea de informații suplimentare este de **maxim 5 zile lucrătoare** de la data primirii Fișei de solicitarea a informațiilor suplimentare. Formularul se consideră primit la data menționată pe recipisa poștală, la data transmiterii formularului prin e-mail sau fax sau la data luării la cunoștință prin semnătură pe formular. Clarificările admise vor face parte integrantă din cererea de finanțare, în cazul în care proiectul va fi aprobat. În situații excepționale, se pot solicita și alte clarificări, a căror necesitate a apărut ulterior transmiterii răspunsului la informațiile suplimentare solicitate inițial.

ATENȚIE! În cazul în care restul documentelor din Cererea de Finanțare nu sunt în conformitate cu forma cerută în Listei Documentelor - partea E din Cererea de Finanțare „Documentele necesare întocmirii Cererii de Finanțare”, Cererea de Finanțare va fi declarată neeligibilă.

ATENȚIE! Nu este permisă încadrarea în subcap. 4.1 Construcții și instalații, atât a unor cheltuieli eligibile cât și a unor cheltuieli neeligibile, fără a fi detaliate în devizele pe obiect, distinct, lucrările/spațiile/ instalațiile corespunzătoare categoriilor de cheltuieli.

Pentru restul subcapitolelor de la cap. 4, se vor preciza care sunt echipamentele, utilajele/montajul care fac parte din categoria cheltuielilor eligibile/neeligibile.

După verificare pot exista două variante:

- Cererea de Finanțare este declarată eligibilă;
- Cererea de Finanțare este declarată neeligibilă

Solicitantul care a renunțat, în cursul procesului de evaluare, la o cerere de finanțare conformă, poate redepona o singură dată, aceeași Cerere de Finanțare în cadrul unei sesiuni de depunere a proiectelor la GAL, dar în această situație procedurile de evaluare a conformității, eligibilității și criteriilor de selecție vor fi reluate

C. Verificarea pe teren a Cererilor de Finanțare

Verificarea pe teren se realizează de către entitățile care instrumentează cererea de finanțare, respectiv:

- CRFIR pentru toate cererile de finanțare.
- AFIR nivel central, pentru proiectele incluse în eșantionul de verificare prin sondaj.
- ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM, dacă consideră necesar.

Scopul verificării pe teren este de a controla concordanța datelor și informațiilor cuprinse în anexele tehnice și administrative ale Cererii de Finanțare cu elementele existente pe amplasamentul propus. Expertul compară criteriile de eligibilitate pe baza documentelor (etapa verificării administrative) cu realitatea, pentru a se asigura de corectitudinea încadrării în criteriile de eligibilitate.

D. Verificarea criteriilor de selecție

Punctajul fiecărui proiect se va calcula în baza informațiilor furnizate de solicitant în Cererea de Finanțare, în documentele atașate acestuia și în anexele la prezentul Ghid.

Concluzia privind evaluarea Cererii de Finanțare.

În urma verificărilor privind eligibilitatea solicitantului, a proiectului și a criteriilor de selecție, pot exista următoarele situații:

- proiectul este neeligibil;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul minim de selecție, și care se poate încadra în suma alocată pentru sesiunea respectivă;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $\geq$ pragul minim de selecție, și care nu se poate încadra în suma alocată pentru sesiunea respectivă;
- proiectul este eligibil și va avea un punctaj $<$ pragul minim de selecție.

9.4. Selecția proiectelor

9.4.1 Completarea dosarului

La depunerea proiectului la OJFIR trebuie să fie prezent solicitantul sau un împuternicit al acestuia. În cazul în care solicitantul dorește, îl poate împuternici pe reprezentantul GAL să depună proiectul.

Proiectele vor fi verificate pe măsură ce vor fi depuse, AFIR având o sesiune deschisă permanent, până la epuizarea fondurilor alocate Sub-măsurii 19.2.

Reprezentanții GAL sau solicitanții pot **depune la AFIR proiectele** selectate de către Asociația GAL SAMUS POROLISSUM **nu mai târziu de 15 zile calendaristice de la Raportul de selecție**, astfel încât să poată fi realizată evaluarea și contractarea acestora în termenul limită prevăzut de legislația în vigoare.

Cererea de finanțare se depune în format letric în original - 1 exemplare, împreună cu formatul electronic (CD - 1 exemplar, care va cuprinde scan-ul cererii de finanțare) la expertul Compartimentului Evaluare (CE) al Serviciului LEADER și Investiții Non-agricole de la nivelul OJFIR.

Reprezentantul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM sau solicitantul (sau un împuternicit al acestuia) depune proiectul la OJFIR pe raza căruia acesta va fi implementat. Dosarul cererii de finanțare conține Cererea de finanțare însoțită de anexele administrative conform listei documentelor, legate într-un singur dosar, astfel încât să nu permită detașarea și/sau înlocuirea documentelor și **dosarul administrativ**.

Toate cererile de finanțare depuse în cadrul Sub-măsurii 19.2 la structurile teritoriale ale AFIR trebuie să fie însoțite în mod obligatoriu de **dosarul administrativ care conține:**

- ▶ Fișa de verificare a conformității, întocmită de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM (formular propriu);
- ▶ Fișa de verificare a eligibilității, întocmită de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM (formular propriu);
- ▶ Fișa de verificare a criteriilor de selecție, întocmită de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM (formular propriu);
- ▶ Fișa de verificare pe teren, întocmită de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM (formular propriu) - dacă este cazul;
- ▶ Raportul de selecție, întocmit de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM (formular propriu);
- ▶ Copii ale declarațiilor persoanelor implicate în procesul de evaluare și selecție de la nivelul GAL, privind evitarea conflictului de interese (formular propriu);
- ▶ Raportul de contestații, întocmit de ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM - dacă este cazul;

Pe durata procesului de evaluare, solicitanții, personalul Asociației GAL SAMUS POROLISSUM și personalul AFIR vor respecta legislația incidentă, precum și versiunea Ghidului de implementare și a Manualului de procedură pentru Submăsura 19.2, în vigoare la momentul publicării apelului de selecție de către GAL. În situația în care, pe parcursul derulării apelului de selecție intervin modificări ale legislației, perioada aferentă sesiunii de depunere va fi prelungită cu 10 zile pentru a permite solicitanților depunerea proiectelor în conformitate cu cerințele apelului de selecție adaptate noilor prevederi legislative.

CAPITOLUL 10 CONTRACTAREA FONDURILOR

După aprobarea Raportului de selecție/Raportului de contestații în care sunt incluse proiectele aprobate pentru finanțare, Cererile de finanțare vor fi depuse la AFIR pentru verificarea conformității și eligibilității. AFIR notifică solicitantul privind

Decizia de Selecție prin documentul „Notificarea beneficiarului privind selectarea Cererii de Finanțare și semnarea Contractului de Finanțare”.

IMPORTANT! Pentru **categoriile de beneficiari** ai finanțării din FEADR care, după selectarea/contractarea proiectului, precum și în perioada de monitorizare, **își schimbă tipul și dimensiunea întreprinderii avute la data depunerii cererii de finanțare**, în sensul trecerii de la categoria de micro-întreprindere la categoria de mică sau mijlocie, respectiv de la categoria întreprindere mică sau mijlocie la categoria alte întreprinderi, **cheltuielile pentru finanțare rămân eligibile**, cu respectarea prevederilor legale în vigoare, conform prevederilor art. 10 din HG nr. 226/2015, cu modificările și completările ulterioare.

În vederea încheierii Contractului de Finanțare în termen de maxim 4 luni/ 7 luni după caz, de la primirea Notificării privind selectarea Cererii de Finanțare, solicitantul va depune la sediul OJFIR (cazul proiectelor fără C+M)/ CRFIR (cazul proiectelor cu C+M) următoarele documente, cu caracter obligatoriu:

1. **Exemplarul original al documentelor specifice precizate în cadrul cererii de finanțare, conform documentației depuse în format letric. Pentru confruntarea documentelor depuse pe suport de hartie, beneficiarul va prezenta și exemplarul original al Cererii de finanțare, cu anexele aferente, care va rămâne în posesia acestuia.**

2. **Documentul/ documentele în original, care dovedesc capacitatea și sursa de cofinanțare privată** a investiției, prin extras de cont și/sau contract de credit acordat în vederea implementării proiectului. În cazul în care dovada co-finanțării se prezintă **prin extras de cont**, acesta va fi vizat și datat de instituția financiară cu cel mult 5 zile lucrătoare înainte de data depunerii la OJFIR / CRFIR și va fi însoțit de Angajamentul solicitantului (model afișat pe site www.samusporolissum.ro) că minimum 50% din disponibilul de cofinanțarea privată va fi destinat plăților aferente implementării proiectului. AFIR va verifica cheltuielile în extrasul de cont depus la dosarul aferent primei tranșe de plată.

În cazul în care implementați mai multe proiecte în cadrul PNDR, trebuie să prezentați dovada cofinanțării private cumulat pentru toate proiectele.

Se va depune totodată, un document de la instituția financiară cu datele de identificare a acesteia și a contului aferent proiectului FEADR - denumirea, adresa instituției financiare, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR (în original);

3. **Certificate care să ateste lipsa datoriilor restante fiscale și sociale** emise de Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și puncte de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat, (în original);

4. **Document emis de DSP județeană** (dacă este cazul) conform protocolului de colaborare dintre AFIR și MS publicat pe pagina de internet www.afir.info;

5. **Document emis de DSVSA** (dacă este cazul), conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

6. Document emis de ANPM conform protocolului de colaborare AFIR ANPM-GM:

- a) Clasarea notificării sau
- b) Decizia etapei de încadrare ca document final (prin care se precizează că proiectul nu se supune evaluării impactului asupra mediului și nici evaluării adecvate) sau
- c) Acord de mediu în cazul în care se impune evaluarea impactului preconizat asupra mediului sau
- d) Acord de mediu în cazul evaluării impactului asupra mediului și de evaluare adecvată (daca este cazul) sau
- e) Aviz Natura 2000 pentru proiectele care impun doar evaluare adecvată.

Termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele a / b este de maximum 4 luni de la primirea de către solicitant a notificării privind selectarea Cererii de finanțare, iar termenul de prezentare a documentului emis de ANPM menționat la literele c/d/e, este de 7 luni de la primirea notificării privind selectarea cererii de finanțare. Documentul solicitat se depune înainte de semnarea contractului de finanțare cu AFIR.

După expirarea termenului, Contractul de Finanțare nu mai poate fi semnat.

7. Cazier judiciar (fără înscrieri privind sancțiuni economico-financiare) al solicitantului și reprezentantului legal, în original, valabil la data încheierii contractului de finanțare, în conformitate cu prevederile Legii nr. 290/2004 privind cazierul judiciar, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

8. Cazier fiscal al solicitantului (în original)

9. Extras de Carte Funciară pentru informare, dacă este cazul.

DOCUMENTELE NECESARE LA ÎNCHEIEREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE (NUMEROTATE CONFORM POZIȚIEI DIN CEREREA DE FINANȚARE).

7. Certificate de cazier judiciar: al solicitantului - persoană juridică și al reprezentantului legal-persoană fizică, (doc. 7.1 și 7.2 în Cererea de finanțare);

8. Certificate de atestare fiscală, atât pentru întreprindere cât și pentru reprezentantul legal, emise de către Direcția Generală a Finanțelor Publice și de primăriile pe raza cărora își au sediul social și punctele de lucru (numai în cazul în care solicitantul este proprietar asupra imobilelor) și, dacă este cazul, graficul de reeșalonare a datoriilor către bugetul consolidat. (doc. 8.1 și 8.2 în Cererea de finanțare)

Formatul documentelor poate fi vizualizat pe pagina de internet www.afir.info, secțiunea: Informații utile/ Protocele de colaborare.

9. Document emis de ANPM, în conformitate cu Protocolul AFIR-ANPM-GNM.

12. Documente care dovedesc capacitatea și sursa de co-finanțare a investiției emise în original de către o instituție financiară (extras de cont și/ sau contract de credit), în termen de maxim 90 de zile de la primirea notificării privind selectarea Cererii de finanțare.

13. *Adresă emisă de instituția financiară (bancă/trezorerie)* cu datele de identificare ale băncii și ale contului aferent proiectului FEADR (denumirea, adresa băncii, codul IBAN al contului în care se derulează operațiunile cu AFIR). **Nu este obligatorie deschiderea unui cont separat pentru derularea proiectului.**

20. *Document emis de DSP județeană* conform tipurilor de documente menționate în protocolul de colaborare dintre AFIR și Ministerul Sănătății;

21. *Document emis de DSVSA*, conform Protocolului de colaborare dintre AFIR și ANSVSA publicat pe pagina de internet www.afir.info;

22. *Certificat de cazier fiscal* al solicitantului.

ATENȚIE! În cazul modernizărilor solicitantul trebuie să prezinte, după caz, documentul de autorizare eliberat de AJPM/DSP/DSVSA pentru unitățile vizate de proiect, iar acesta trebuie eliberat/ vizat cu cel mult un an în urma față de data depunerii Cererii de finanțare.

Se va prezenta de asemenea Nota de constatare privind condițiile de mediu pentru toate unitățile în funcțiune. Data de emitere a Notei de constatare trebuie să fie cu cel mult un an înaintea depunerii Cererii de finanțare.

ATENȚIE! Nedepunerea documentelor obligatorii în termenele prevăzute conduce la neîncheierea Contractului de finanțare!

În urma depunerii la AFIR a Cererii de Finanțare și a documentelor anexe solicitate pe suport de hârtie, în vederea contractării, un proiect selectat poate fi declarat neeligibil, dacă în urma verificării acestora nu sunt îndeplinite condițiile de eligibilitate.

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic de execuție (însotit de graficul de realizare a investiției, în cazul în care investiția se realizează pe baza acestuia) se avizează după semnarea contractului de finanțare de către AFIR.

Durata de execuție a Contractului de Finanțare este de maximum:

- ⇒ ***36 de luni (3 ani)*** pentru proiectele care prevăd investiții cu construcții montaj;
- ⇒ ***24 de luni (2 ani)*** pentru proiectele de investiții care includ achiziții simple de bunuri/ utilaje, instalații, echipamente și dotări noi, de mijloace de transport specializate;

Duratele de execuție prevăzute mai sus pot fi prelungite cu maximum 6 luni, cu acordul prealabil al AFIR și cu aplicarea penalităților specificate în Contractul de Finanțare, la valoarea rămasă, cu excepția investițiilor care prevăd adaptarea la standardele europene, caz în care această prelungire nu poate depăși termenul de grație legal impus pentru adaptarea la standarde.

Duratele de execuție prevăzute mai sus, se suspendă, în situația în care pe parcursul implementării proiectului se impune obținerea, din motive neimputabile beneficiarului, de avize/ acorduri/ autorizații, după caz, pentru perioada de timp necesară obținerii acestora.

Modificarea Contractului de finanțare se poate realiza numai în cursul duratei de execuție a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv. Orice modificare se va face cu acordul ambelor părți, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Orice modificare la Contractul de Finanțare sau la anexele acestuia se realizează în scris prin Notă de aprobare. Notele de aprobare vor fi încheiate în aceleași condiții ca și Contractul de Finanțare. Astfel: în cazul modificării adresei, a sediului administrativ, a contului bancar sau al băncii pentru proiectul PNDR, în caz de înlocuire a responsabilului legal sau administratorului fără a se modifica datele de identificare ale firmei, Beneficiarul se obligă a notifica Autoritatea Contractantă. Notificarea Beneficiarului va fi însoțită de documente justificative eliberate în conformitate cu legislația în vigoare de autoritățile competente.

Conform prevederilor art. 2 (2) din Regulamentul (UE) nr. 1306/2013 privind finanțarea, gestionarea și monitorizarea politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 352/78, (CE) nr. 165/94, (CE) nr. 2799/98, (CE) nr. 814/2000, (CE) nr. 1290/2005 și (CE) nr. 485/2008 ale Consiliului, în sensul finanțării, al gestionării și al monitorizării PAC, „forța majoră” și „circumstanțele excepționale” sunt recunoscute, în special, în următoarele cazuri:

- (a) decesul beneficiarului;
- (b) incapacitatea profesională pe termen lung a beneficiarului;
- (c) o catastrofă naturală gravă care afectează puternic investiția;
- (d) distrugerea accidentală a clădirilor destinate investiției;
- (e) exproprierea întregii investiții sau a unei mari părți a acesteia, dacă exproprierea respectivă nu ar fi putut fi anticipată la data depunerii cererii.

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, caz în care durata de execuție a proiectului aferent Contractului de finanțare se suspendă, beneficiarul are obligația:

- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la producerea evenimentului;
- de a prezenta AFIR documente justificative emise de către autoritățile competente în maxim 15 zile de la producerea evenimentului;
- de a notifica AFIR în maxim 5 zile de la încetarea producerii evenimentului;

În cazul apariției forței majore/ circumstanțelor excepționale, demonstrată de beneficiar prin depunerea de documente conform prevederilor legislației în vigoare, nu se va recupera sprijinul acordat la prima tranșă și nu se va acorda sprijinul aferent tranșei a doua, în cazul în care situația nu poate fi remediată în termenul de suspendare a Contractului de finanțare.

Conform prevederilor art 169in Regulamentul (UE) nr. 809/2014 al Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a Regulamentului (UE) nr. 1306/2013 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește sistemul integrat de administrare și control, măsurile de dezvoltare rurală și eco-condiționalitatea, în

cazul în care suma solicitată de Beneficiar prin Cererea de plată este mai mare cu 10% față de suma stabilită în urma verificării Dosarului cererii de plată, Beneficiarului i se va aplica o sancțiune egală cu valoarea diferenței dintre suma solicitată și suma stabilită.

PRECIZĂRI REFERITOARE LA MODIFICAREA CONTRACTULUI DE FINANȚARE

Beneficiarul poate solicita modificarea Contractului de finanțare numai în **cursul duratei de execuție** a acestuia stabilită prin contract și nu poate avea efect retroactiv.

Orice modificare la contract se va face **cu acordul ambelor părți**, cu excepția situațiilor în care intervin modificări ale legislației aplicabile finanțării nerambursabile, când Autoritatea Contractantă va notifica în scris Beneficiarul cu privire la aceste modificări, iar Beneficiarul se obligă a le respecta întocmai.

Beneficiarul poate efectua **modificări tehnice și financiare**, în sensul realocărilor între liniile bugetare, **dacă acestea nu schimbă scopul principal al proiectului și nu afectează funcționalitatea investiției, criteriile de eligibilitate și selecție** pentru care proiectul a fost selectat și contractat iar modificarea financiară se limitează la transferul de maxim 10% din suma înscrisă inițial în cadrul bugetului între capitole bugetare de cheltuieli eligibile și fără diminuarea valorii totale eligibile a proiectului, cu notificarea prealabilă a Autorității Contractante, fără a fi însă necesară amendarea Contractului de finanțare prin act adițional.

Solicitantul/beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura/submăsura din PNDR 2014-2020, schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul PNDR 2014 - 2020 în vederea selectării pentru finanțare și să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

Autoritatea Contractantă poate înceta valabilitatea Contractului, de plin drept, printr-o notificare scrisă adresată beneficiarului, fără punere în întârziere, fără nicio altă formalitate și fără intervenția instanței judecătorești în următoarele situații:

- constatarea unei nereguli cu privire la încheierea ori executarea Contractului,
- beneficiarul este declarat în stare de incapacitate de plată ,
- a fost declanșată procedura /falimentului, -Autoritatea

Contractantă constată că:

- **cele declarate pe proprie răspundere de beneficiar, prin reprezentanții săi, nu corespund realității, documentele / autorizațiile / avizele depuse în vederea obținerii finanțării nerambursabile sunt constatate ca fiind neadevărate / false/ incomplete / expirate/ inexacte / nu corespund realității**

IMPORTANT! Solicitantul/Beneficiarul trebuie să depună din proprie inițiativă toate eforturile pentru a lua cunoștință de toate informațiile publice referitoare la măsura din SDL 2015-2020 GAL SAMUS POROLISSUM schema de ajutor pentru care depune proiectul în cadrul SDL 2015-2020 GAL SAMUS POROLISSUM în vederea selectării

pentru finanțare, să cunoască toate drepturile și obligațiile prevăzute în contractul de finanțare înainte de semnarea acestuia.

În aceste cazuri, beneficiarul va restitui integral sumele primite ca finanțare nerambursabilă, împreună cu dobânzi și penalități în procentul stabilit conform dispozițiilor legale în vigoare și în conformitate cu dispozițiile contractuale,

Prin excepție, în situația în care neîndeplinirea obligațiilor contractuale nu este de natură a afecta condițiile de eligibilitate și selecție a proiectului, recuperarea sprijinului financiar se va realiza în mod proporțional cu gradul de neîndeplinire.

Anterior încetării Contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă poate suspenda contractul și/sau plățile ca o măsură de precauție, fără o avertizare prealabilă.

În condițiile legii, Contractul de Finanțare pentru proiectele finanțate din FEADR, precum și toate drepturile și obligațiile ce decurg din acesta nu pot face obiectul cesiunii, fără acordul expres și prealabil al AFIR.

Pentru asigurarea finanțării cheltuielilor necesare derulării proiectului, beneficiarul finanțării din FEADR poate constitui garanții în favoarea unei instituții de credit, sub forma ipotecării investiției care face obiectul Contractului de finanțare, cu notificarea AFIR în condițiile legii și cu respectarea prevederilor Contractului de finanțare în cauză.

Beneficiarul este obligat să transmită AFIR o copie a contractului de credit și ipotecă, în termen de maximum 10 zile lucrătoare de la semnarea acestuia.

CAPITOLUL 11 AVANSURILE

Pentru Beneficiarul care a optat pentru avans în vederea demarării investiției în formularul Cererii de finanțare, AFIR poate să acorde un avans de maxim 50% din valoarea eligibilă nerambursabilă.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Quantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR.

Garanția aferentă avansului trebuie constituită la dispoziția AFIR pentru o perioadă de timp mai mare cu 15 zile calendaristice față de durata de execuție a contractului și va fi eliberată în cazul în care AFIR constată că suma cheltuielilor reale efectuate, care corespund contribuției financiare a Uniunii Europene și contribuției publice naționale pentru investiții, depășește suma avansului.

Beneficiarul trebuie să justifice avansul primit de la Autoritatea Contractantă pe baza documentelor justificative solicitate de AFIR conform Instrucțiunilor de plată,

Anexa V la Contractul de Finanțare până la expirarea duratei de realizare a investiției prevăzute în contractul de finanțare, respectiv la ultima tranșă de plată.

Beneficiarul care a încasat de la Autoritatea Contractantă plata în avans și solicită prelungirea perioadei maxime de execuție aprobate prin Contractul de Finanțare, este obligat înaintea solicitării prelungirii duratei de execuție inițiale a contractului să depună la Autoritatea Contractantă documentul prin care dovedește prelungirea valabilității Scrisorii de Garanție Bancară/Nebancară, poliță de asigurare care să acopere o perioadă de timp mai mare cu 15 zile calendaristice față de perioada de execuție solicitată la prelungire.

AFIR efectuează plata avansului în contul beneficiarilor, deschis la Trezoreria Statului sau la o instituție bancară.

CAPITOLUL 12 ACHIZIȚIILE

Derularea procedurii de achiziții pentru bunuri și execuție lucrări se poate face începând cu data primirii Notificării de selecție a proiectului (inclusiv semnarea contractelor de achiziții) pe proprie răspundere, cu mențiunea că derularea contractului de achiziții pentru bunuri, servicii (managementul proiectului) și execuție lucrări va începe după semnarea contractului de finanțare și după avizul favorabil din partea AFIR.

Întreaga procedură de achiziții servicii, bunuri cu sau fara montaj și de execuție lucrări (construcții, modernizări) în cadrul proiectelor finanțate prin PNDR se va derula, conform prevederilor Manualului operațional de achiziții pentru beneficiarii privați ai PNDR 2014-2020 și Instrucțiunile de achiziții pentru beneficiarii privați, în conformitate cu cerințele Autorității Contractante.

Pentru încheierea **contractelor cu firmele de consultanță** puteți consulta Modelul de Contract de Prestări Servicii Profesionale de Specialitate, precum și Recomandări în vederea încheierii contractelor de prestări servicii de consultanță și/sau proiectare, publicate pe pagina oficială AFIR la secțiunea: Informații Generale >> Rapoarte și Liste >> Listă firme de consultanță. Aceste documente au un caracter orientativ, părțile având libertatea de a include în contractul pe care îl veți semna, clauzele cele mai potrivite și adaptate serviciilor vizate de respectivele contracte.

La sesizarea motivată și susținută cu dovezi a unui beneficiar/ contractor cu finanțare din FEADR, cu privire la consultanții/ contractorii/ beneficiarii acestuia care nu se achită de obligațiile contractuale, cu excepția cazurilor de forță majoră, AFIR/ MADR, după o verificare prealabilă și în baza unui act administrativ de constatare, poate să includă și să facă publice informațiile despre aceștia în *Lista consultanților/ contractorilor/ beneficiarilor care nu își respectă obligațiile contractuale*. Informații privind consultanții, contractorii și beneficiarii sprijinului financiar neambursabil care nu își respectă obligațiile contractuale vor putea fi consultate pe site-ul oficial al AFIR.

În contextul derulării achizițiilor private, **conflictul de interese** se definește prin:

A. Conflictul de interese între beneficiar/ comisiile de evaluare și ofertanți:

Acționariatul beneficiarului (până la proprietarii finali), reprezentanții legali ai acestuia, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (administratori, membri în consilii de administrație etc) și membrii comisiilor de evaluare:

- a. dețin acțiuni din capitalul subscris al unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- b. fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unuia dintre ofertanți sau subcontractanți;
- c. sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

B. Conflictul de interese între ofertanți:

Acționariatului ofertanților (până la proprietarii finali), reprezentanții legali, membrii în structurile de conducere ale beneficiarului (consilii de administrație etc):

- a. Dețin pachetul majoritar de acțiuni la celelalte firme participante pentru aceeași achiziție (OUG 66/2011);
- b. Fac parte din structurile de conducere (reprezentanți legali, administratori, membri ai consiliilor de administrație etc.) sau de supervizare ale unui alt ofertant sau subcontractant;
- c. Sunt în relație de rudenie până la gradul IV sau afin cu persoane aflate în situațiile de mai sus.

Nerespectarea de către beneficiarii FEADR a Instrucțiunilor privind achizițiile private - anexă la contractul de finanțare atrage neeligibilitatea cheltuielilor aferente achiziției de servicii, lucrări sau bunuri.

Pe parcursul derulării procedurilor de achiziții, la adoptarea oricărei decizii, trebuie avute în vedere următoarele principii: d. Nediscriminarea;

- e. Tratatul egal;
- f. Recunoașterea reciprocă;
- g. Transparența;
- h. Proportionalitatea;
- i. Eficiența utilizării fondurilor;
- j. Asumarea răspunderii.

ATENȚIE! Solicitanții care vor derula procedura de achiziții servicii, cu o valoare mai mare de 15.000 euro înainte de semnarea Contractului de finanțare cu AFIR, vor respecta prevederile procedurii de achiziții servicii din Manualul de achiziții postat pe pagina de web AFIR.

CAPITOLUL 13 TERMENELE LIMITĂ ȘI CONDIȚIILE PENTRU DEPUNEREA CERERILOR DE PLATĂ A AVANSULUI ȘI A CELOR AFERENTE TRANȘELOR DE PLATĂ

Pentru investițiile care prevăd construcții-montaj, proiectul tehnic se va depune spre avizare la AFIR după încheierea contractului de finanțare, respectiv înainte de depunerea primei tranșe de plată (în original).

Beneficiarul va depune la GAL și la OJFIR/ CRFIR, Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (exceptând dosarele de servicii).

În cazul în care beneficiază de avans, beneficiarul poate de asemenea să depună la **GAL și la OJFIR/CRFIR Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plată în maxim 30 de zile de la avizarea primului dosar de achiziție (inclusiv dosarele de servicii).**

În cazul proiectelor pentru care se decontează TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare, beneficiarii trebuie să depună și Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distinctă pentru TVA.

În cazul în care beneficiarul nu depune Declarația de eșalonare în termenul prevăzut, aceasta se va depune cel târziu o dată cu prima tranșă a Dosarului cererii de plată.

Avansul poate fi solicitat de beneficiar până la depunerea primei Cereri de plată.

Beneficiarul poate primi valoarea avansului numai după primirea avizului favorabil din partea AFIR asupra cel puțin a unei proceduri de achiziții și numai după semnarea contractului de finanțare.

Plata avansului aferent Contractului de finanțare este condiționată de constituirea unei garanții eliberate de o instituție financiară bancară sau nebancară înscrisă în registrul special al Băncii Naționale a României, în procent de 100% din suma avansului. Quantumul avansului este prevăzut în Contractul de Finanțare încheiat între beneficiar și AFIR

În etapa de autorizare a platilor, toate cererile de plata trebuie sa fie depuse initial la GAL pentru efectuarea conformitatii, iar ulterior, cand se depun la AFIR, la dosarul cererii de plata, se va atasa si fisa de verificare a conformitatii emisa de GAL.

Pentru depunerea primului dosar de plata, se vor avea in vedere prevederile HG nr. 226/2015, cu modificarile si completarile ulterioare, in vigoare la data depunerii Dosarului Cererii de Plata.

Dosarul Cererii de Plata se depune initial la GAL, în doua exemplare, pe suport de hârtie, la care se atașează pe suport magnetic documentele întocmite de beneficiar. După verificarea de către GAL, beneficiarul depune documentația însoțită de Fișa de verificare a conformității DCP emisa de către GAL, la structurile teritoriale după cum urmează:

- ▶ **la OJFIR pentru proiecte fără construcții-montaj, ▶**
- la CRFIR pentru proiecte cu construcții-montaj.**

Dosarul Cererii de Plata trebuie sa cuprinda documentele justificative prevazute în instrucțiunile de plată (anexa la Contractul de finanțare), care se regăsesc pe pagina de internet a AFIR www.afir.info .

Modelele de formulare care trebuie completate de beneficiar (Cererea de plata, Identificarea financiară, Declarația de cheltuieli, Raportul de asigurare, Declarația pe propria raspundere a beneficiarului) sunt disponibile la GAL, OJFIR sau pe siteul AFIR (www.afir.info).

Rectificarea Declarației de eșalonare se poate realiza de către beneficiar de maxim doua ori în perioada de execuție a Contractului de finanțare.

În situația în care se aproba prelungirea duratei de execuție peste termenul maxim de 24/36 de luni, dupa caz, beneficiarului i se va mai permite o noua rectificare în conformitate cu noua perioada de execuție aprobata.

În cazul proiectelor pentru care se deconteaza TVA-ul de la bugetul de stat conform prevederilor legale în vigoare beneficiarii trebuie sa depuna si Declarația de eșalonare a depunerii Dosarelor Cererilor de Plata distincta pentru TVA.

Termenul limita de efectuare a plăților catre beneficiar este de maxim 90 de zile calendaristice de la data Înregistrării cererii de plata conforme.

CAPITOLUL 14 MONITORIZAREA PROIECTULUI

Perioada de monitorizare a proiectului: **5 ani de monitorizare de la data ultimei plăți** efectuate de Autoritatea Contractantă.

Durata de valabilitate a contractului reprezintă durata de execuție a contractului de finanțare, la care se adaugă **perioada de monitorizare**.

În perioada de monitorizare a contractului de finanțare, Autoritatea Contractantă va verifica menținerea de către beneficiar a criteriilor de eligibilitate și de selecție pe baza carora Proiectul a fost finantat.

În cursul perioadei de monitorizare, calculată de la ultima plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să nu modifice substanțial proiectul.

De asemenea, pe o perioadă de 5 ani de la ultima tranșă de plată efectuată de Agenție, Beneficiarul se obligă să:

- ▶ respecte și să mențină criteriile de eligibilitate și de selecție;
- ▶ să nu modifice obiectivele prevăzute în Studiul de Fezabilitate, parte integrantă din Contractul și Cererea de finanțare,
- ▶ să nu înstrăineze investiția;
- ▶ să nu își înceteze activitatea pentru care va fi finanțat.

Precizăm că, în cazul unei operațiuni constând în investiții în activități de producție, contribuția publică se recuperează dacă în termen de 7 ani de la efectuarea plății finale către beneficiar, activitatea de producție în cauză este delocalizată în afara Uniunii Europene.

Obligațiile beneficiarului:

Activele corporale și necorporale rezultate din implementarea proiectului cofinanțat din LEADER vor fi incluse în categoria activelor proprii ale beneficiarului și vor fi utilizate pentru activitatea pentru care a beneficiat de finanțare nerambursabilă pentru minimum 5 ani, de la data efectuării ultimei plăți.

Pe durata de valabilitate a prezentului contract, Beneficiarul trebuie să își asume obligația furnizării GAL-ului, Autorității Contractante, Comisiei Europene și/sau agenților lor autorizați, a oricărui document sau informație în măsură să ajute la realizarea rapoartelor de monitorizare și evaluare ale proiectului și să admită drepturile lor de acces la locurile și spațiile unde se implementează proiectul, inclusiv acces la sistemele informatice, precum și la toate documentele și fișierele informatice privind gestiunea tehnică și financiară a Proiectului.

Autoritatea Contractantă va soma cu termen beneficiarul să remedieze deficiențele identificate. Beneficiarul are obligația de a realiza, la termenele specificate, remedierea deficiențelor identificate, implementarea recomandărilor rezultate în urma misiunilor de control ale Autorității Contractante și/sau CE.

În cazul în care deficiențele nu sunt remediate în termenul acordat sau beneficiarul nu procedează la demararea operațiunilor de remediere în maximum 30 de zile calendaristice de la somare, Autoritatea Contractantă va proceda la recuperarea integrală a contravalorii ajutorului financiar public nerambursabil plătit.

Dreptul de recuperare a ajutorului financiar public nerambursabil, conform prevederilor legislației în vigoare, se prescrie în termen de 5 ani de la data de 1 ianuarie a anului următor datei de închidere a programului, comunicată oficial de către Comisia Europeană prin emiterea declarației finale de închidere, cu excepția cazului în care normele europene prevăd un termen mai mare.

ATENȚIE! Beneficiarul se angajează să raporteze către GAL SAMUS POROLISSUM toate plățile aferente proiectului selectat, ce vor fi efectuate de AFIR către beneficiar. Raportarea se va realiza, după primirea de la CRFIR a Notificării beneficiarului cu privire la confirmarea plății, în maximum 5 zile lucrătoare de la data efectuării plății.

Monitorizarea efectuată de GAL are două componente

- monitorizarea și evaluarea implementării strategiei;
- monitorizarea proiectelor contractate;

Indicatori de rezultat specifici măsuri:

Cheltuiala publică totală = 795.909 Euro Locuri
de muncă create = 18.

CAPITOLUL 15 INFORMAȚII UTILE PENTRU ACCESAREA FONDURILOR NERAMBURSABILE

15.1. Documentele necesare la depunerea cererii de finanțare (numerotate conform poziției din cererea de finanțare)

Documentele obligatorii care trebuie atașate Cererii de finanțare pentru întocmirea proiectului sunt:

1. a). Studiul de Fezabilitate, atât pentru proiectele care prevăd construcții-montaj cât și pentru proiectele fără construcții-montaj (Anexa 2 din Ghidul solicitantului).

ATENȚIE! În situația în care se regăsesc în Studiul de Fezabilitate informații identice din alte proiecte similare, care nu sunt specifice proiectului analizat se poate decide diminuarea cheltuielilor de la cap.3 - Cheltuieli pentru proiectare și asistență tehnică sau neeligibilitatea dacă nu se dovedește o particularizare la specificul proiectului.

În cazul în care solicitantul realizează în regie proprie construcțiile în care va amplasa utilajele achiziționate prin investiția FEADR, cheltuielile cu realizarea construcției vor fi trecute în coloana „neeligibile”, solicitantul va prezenta **Certificatul de urbanism și va întocmi Studiul de Fezabilitate.**

IMPORTANT!

În cadrul **Studiului de fezabilitate** se vor regăsi obligatoriu următoarele elemente:

- ▶ cheltuielile privind consultanța; acestea sunt eligibile numai în cazul în care este menționat codul CAEN și datele de identificare ale firmei de consultanță menționate în Studiul de Fezabilitate;
- ▶ devizul general și devizele pe obiect care trebuie să fie semnate de persoana care le-a întocmit și să poarte ștampila elaboratorului documentației;
- ▶ „foaia de capăt”, care conține semnăturile colectivului format din specialiști condus de un șef de proiect care a participat la elaborarea documentației și ștampila elaboratorului.
- ▶ detalierea capitolului 3 - pct. 3.3 - „Proiectare și inginerie” și pct. 3.5 - „Consultanță” (conform HG 28/2008) sau capitolului 3 - pct. 3.5 - „Proiectare” și pct. 3.7 - „Consultanță” (conform HG 907/ 2016), în ceea ce privește numărul de ore și tarifele aferente din care rezultă valoarea totală per sub-capitol, pentru a putea fi verificate în etapa de achiziții și autorizare plăți;
- ▶ **părțile desenate din cadrul secțiunii B** (planuri de amplasare în zonă, planul general, relevee, secțiuni etc.), care trebuie să fie semnate, ștampilate de către elaborator în cartușul indicator;

- ▶ în cazul în care investiția prevede utilaje cu montaj, solicitantul este obligat să evidențieze montajul la capitolul 4.2 Montaj utilaj tehnologic din Bugetul indicativ al Proiectului, chiar dacă montajul este inclus în oferta/ factura utilajului sau se realizează în regie proprie (caz în care se va evidenția în coloana „cheltuieli neeligibile”);
- ▶ devize defalcate cu estimarea costurilor (nr. experti, ore/ expert, costuri/ ora), pentru proiecte care propun prestarea de servicii. Pentru situațiile în care valorile sunt peste limitele prevazute în baza de date a Agenției, sau sunt nejustificate prin numărul de experți, prin numărul de ore prognozate sau prin natura investiției, la verificarea proiectului, acestea pot fi reduse, cu informarea solicitantului.
- ▶ în cazul în care investiția cuprinde cheltuieli cu construcții noi sau modernizări, se va prezenta calcul pentru investiția specifică în care suma tuturor cheltuielilor cu construcții și instalații se raportează la mp de construcție.

În cazul proiectelor care prevăd modernizarea / finalizarea construcțiilor existente/ achiziții de utilaje cu montaj care schimbă regimul de exploatare a construcției existente, la Studiul de Fezabilitate se atașează:

1b) Expertiza tehnică de specialitate asupra construcției existente;

1c) Raportul privind stadiul fizic al lucrărilor (numai în cazul construcțiilor nefinalizate),

2.1 Situațiile financiare (bilanț - formularul 10, contul de profit și pierderi - formularul 20, formularele 30 și 40), precedente anului depunerii proiectului înregistrate la Administrația Financiară în care rezultatul operațional (rezultatul de exploatare din contul de profit și pierdere - formularul 20) să fie pozitiv (inclusiv 0).

În cazul în care solicitantul este înființat cu cel puțin doi ani financiari înainte de anul depunerii cererii de finanțare se vor depune ultimele doua situații financiare.

Excepție fac întreprinderile înființate în anul depunerii cererii de finanțare.

sau

2.2 Declarație privind veniturile realizate din România în anul precedent depunerii proiectului, înregistrată la Administrația Financiară (formularul 200), însoțită de Anexele la formular în care rezultatul brut (veniturile să fie cel puțin egale cu cheltuielile) obținut în anul precedent depunerii proiectului să fie pozitiv (inclusiv 0) și/sau

2.3 Declarația privind veniturile din activități agricole impuse pe norme de venit (formularul 221), document obligatoriu de prezentat la depunerea cererii de finanțare;

Sau

2.4 Declarația de inactivitate înregistrată la Administrația Financiară, în cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterior depunerii proiectului.

Pot apărea următoarele situații:

- a) În cazul solicitanților înființați în anul depunerii proiectului, aceștia nu vor depune situațiile financiare.
- b) În cazul în care anul precedent depunerii cererii de finanțare este anul înființării, nu se analizează rezultatul operațional din contul de profit și pierdere sau rezultatul brut din cadrul formularului 200, care poate fi și negativ.
- c) În cazul solicitanților care nu au desfășurat activitate anterioară depunerii proiectului și au depus la Administrația Financiară Declarația de inactivitate (conform legii) în anul anterior depunerii proiectului, atunci la dosarul Cererii de finanțare solicitantul va depune **Declarația de inactivitate** înregistrată la Administrația Financiară.

Pentru întreprinderi familiale și întreprinderi individuale și persoane fizice autorizate:

Declarație specială privind veniturile realizate în anul precedent depunerii proiectului înregistrată la Administrația Financiară.

3. Documente pentru terenurile și/sau clădirile aferente realizării investițiilor :

3.1 Pentru proiectele care presupun realizarea de lucrări de construcție sau achiziția de utilaje/echipamente cu montaj, se va prezenta înscrisul care să certifice, după caz:

a) Dreptul de proprietate privată

Actele doveditoare ale dreptului de proprietate privată, reprezentate de înscrisurile constatatoare ale unui act juridic civil, jurisdicțional sau administrativ cu efect constitutiv translativ sau declarativ de proprietate, precum:

- Actele juridice translative de proprietate, precum contractele de vânzare-cumpărare, donație, schimb, etc;
- Actele juridice declarative de proprietate, precum împărțeala judiciară sau tranzacția;
- Actele jurisdicționale declarative, precum hotărârile judecătorești cu putere de resjudecata, de partaj, de constatare a uzucapiunii imobiliare, etc.
- Actele jurisdicționale, precum ordonanțele de adjudecare;

b) Dreptul de concesiune - Contract de concesiune care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

În cazul contractului de concesiune pentru cladiri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice dacă pentru clădirea concesionată există solicitări privind retrocedarea.

În cazul contractului de concesiune pentru terenuri, acesta va fi însoțit de o adresă emisă de concedent care să specifice:

- suprafața concesionată la zi - dacă pentru suprafața concesionată există solicitări privind retrocedarea sau diminuarea și dacă da, să se menționeze care este suprafața supusă acestui proces;

- situația privind respectarea clauzelor contractuale, dacă este în graficul de realizare a investițiilor prevăzute în contract, dacă concesionarul și-a respectat graficul de plată a redevenței și alte clauze.

c) Dreptul de superficie contract de superficie care acoperă o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare, corespunzătoare asigurării sustenabilității investiției și care oferă dreptul titularului de a executa lucrările de construcție prevăzute prin proiect, în copie.

Documentele de la punctele a, b și c de mai sus vor fi însoțite de documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

3.2 Pentru proiectele care propun doar dotare, achiziție de mașini și/sau utilaje fără montaj sau al căror montaj nu necesită lucrări de construcții și/sau lucrări de intervenții asupra instalațiilor existente (electricitate, apă, canalizare, gaze, ventilație, etc.), se vor prezenta înscrisuri valabile pentru o perioadă de cel puțin 10 ani începând cu anul depunerii cererii de finanțare care să certifice, după caz:

- a) dreptul de proprietate privată,
- b) dreptul de concesiune,
- c) dreptul de superficie,
- d) dreptul de uzufruct,
- e) dreptul de folosință cu titlu gratuit,
- f) împrumutul de folosință (comodat),
- g) dreptul de închiriere/locațiune,

De ex.: contract de cesiune, contract de concesiune, contract de locațiune/inchiriere, contract de comodat.

Definițiile drepturilor reale/ de creanță și ale tipurilor de contracte din cadrul acestui criteriu trebuie interpretate în accepțiunea Codului Civil în vigoare la data lansării prezentului ghid. Înscrisurile menționate la punctul 3.2 se vor depune respectând una dintre cele 2 condiții (situații) de mai jos: A. vor fi însoțite de:

-Documente cadastrale și documente privind înscrierea imobilelor în evidențele de cadastru și carte funciară (extras de carte funciară pentru informare din care să rezulte înscrierea dreptului în cartea funciară, precum și încheierea de carte funciară emisă de OCPI), în termen de valabilitate la data depunerii (emis cu maxim 30 de zile înaintea depunerii proiectului).

SAU

B. vor fi încheiate în formă autentică de către un notar public sau emise de o autoritate publică sau dobândite printr-o hotărâre judecătorească.

ATENȚIE! Nu se acceptă documente cu încheiere de dată certă emise de către un notar public.

ATENȚIE! În situația în care imobilul pe care se execută investiția nu este liber de sarcini (ipotecat pentru un credit) se va depune acordul creditorului privind execuția investiției și graficul de rambursare a creditului.

Clarificarea documentelor de proprietate de prezentat la depunerea Cererii de finanțare în cazul PFA, II, IF, care dețin în coproprietate soț/soție, terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice până la autorizarea conform OUG 44/2008:

“În cazul solicitanților Persoane Fizice Autorizate, Intreprinderi Individuale sau Intreprinderi Familiare, care dețin în proprietate terenul aferent investiției, în calitate de persoane fizice împreună cu soțul/soția, este necesar să prezinte la depunerea Cererii de finanțare, documentul prin care a fost dobândit terenul de persoana fizică, conform documentelor de la punctul 3.1, cât și declarația soțului/soției prin care își dă acordul referitor la realizarea și implementarea proiectului de către PFA, II sau IF, pe toată perioada de valabilitate a contractului cu AFIR.

Ambele documente vor fi încheiate la notariat în formă autentică.

Aceste documente vor fi adăugate la Cererea de finanțare în câmpul “Alte documente”

4. **Extras din Registrul agricol** - în copie cu ștampila primăriei și mențiunea "Conform cu originalul" pentru dovedirea calității de **membru al gospodăriei agricole**,
  5. **Copia actului de identitate** pentru reprezentantul legal de proiect (asociat unic/asociat majoritar/ administrator/ PFA, titular II, membru IF).
  6. **Documente care atestă forma de organizare a solicitantului.**
    - 6.1 **Hotărâre judecătorească** definitivă pronunțată pe baza actului de constituire și a statutului propriu în cazul Societăților agricole, însoțită de Statutul Societății agricole;
    - 6.2 **Act constitutiv pentru Societatea cooperativă agricolă.**
  10. **Declarație privind încadrarea întreprinderii în categoria întreprinderilor mici și mijlocii** (Anexa 6.1 din Ghidul solicitantului).
- Aceasta trebuie să fie semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea.
11. **Declarație pe propria răspundere** a solicitantului privind respectarea regulii de cumul a ajutoarelor de minimis (Anexa 6.2 din Ghidul solicitantului).
  14. **Certificat de urbanism pentru investitia propusă prin proiect/ Autorizație de construire** pentru proiecte care prevăd construcții, însoțit, dacă este cazul, de actul de transfer a dreptului și obligațiilor ce decurg din Certificatul de urbanism și o copie a adresei de înștiințare.

15. **Aviz specific privind amplasamentul și funcționarea obiectivului eliberat de ANT pentru construcția/modernizarea sau extinderea structurilor de primire turistice cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008.**
16. **Certificat de clasificare eliberat de ANT pentru structura de primire turistică cu funcțiuni de cazare sau restaurante clasificate conform Ordinului 65/2013 și în conformitate cu Ordonanța de Urgență nr. 142 din 28 octombrie 2008 (în cazul modernizării/extinderii).**
17. **Declarație pe propria răspundere a solicitantului cu privire la neîncadrarea în categoria "firma în dificultate", semnată de persoana autorizată să reprezinte întreprinderea, conform legii.**

Declarația va fi dată de toți solicitanții cu excepția PFA-urilor, întreprinderilor individuale, întreprinderilor familiale și a societăților cu mai puțin de 2 ani fiscali.

18. **Declarație pe propria răspundere a solicitantului ca nu a beneficiat de servicii de consiliere prin M 02 (Anexa 6.4 din Ghidul solicitantului).**
19. **Declarație expert contabil din care să reiasă că în anul precedent depunerii Cererii de finanțare solicitantul a obținut venituri de exploatare, veniturile din activitățile agricole reprezentând cel puțin 50% din acestea.**

20. Alte documente (după caz).

ATENȚIE! În categoria "Alte documente" se încadrează și Acordul administratorului/custodelui pentru ariile naturale protejate, în cazul în care activitate aproposă prin proiect impune.

Documentele trebuie să fie valabile la data depunerii Cererii de finanțare, termenul de valabilitate al acestora fiind în conformitate cu legislația în vigoare.

15.1. Lista documentelor și formularelor disponibile pe site-ul GAL SAMUS POROLISSUM (www.samusporolissum.ro):

- ✦ Anexa 1 Cererea de Finanțare;
- ✦ Anexa 2 Studiu de fezabilitate/Documentația de avizare a lucrărilor de intervenții;
- ✦ Anexa 3 Model Contract de finanțare;
- ✦ Anexa 4 Fișa măsurii;
- ✦ Anexa 5 Angajamente;
- ✦ Anexa 6 Declarații pe propria răspundere;
- ✦ Anexa 7 Lista Codurilor CAEN eligibile pentru finanțare în cadrul M3/6A;
- ✦ Anexa 8 Lista Codurilor CAEN eligibile numai pentru dotarea clădirilor în cadrul M3/6A;

- ✦ Anexa 9 Instrucțiuni evitarea condiții artificiale aferente M3/6A;
- ✦ Fișe de evaluare a proiectului (conformitate, eligibilitate și selecție).

15.2. GAL SAMUS POROLISSUM în sprijinul dumneavoastră

Fiecare cetățean al României, precum și persoanele juridice de drept român care se încadrează în aria de finanțare a Măsurilor din cadrul SDL, au dreptul să beneficieze de fondurile europene nerambursabile pentru finanțarea propriilor proiecte de investiții pentru dezvoltare rurală.

ASOCIAȚIA SAMUS POROLISSUM vă stă la dispoziție de luni până vineri între orele 8:00 și 16:00 pentru a vă acorda informații privind modalitățile de accesare a fondurilor disponibile, alocate prin STRATEGIA DE DEZVOLTARE LOCALĂ GAL SAMUS POROLISSUM 2015-2020.

Experții Asociației GAL SAMUS POROLISSUM vă pot acorda, pe loc sau în termenul legal (maxim 30 de zile), orice informație necesară în demersul dumneavoastră pentru accesarea fondurilor europene prin intermediul SDL. Însă, nu uitați că experții GAL SAMUS POROLISSUM nu au voie să vă acorde consultanță privind realizarea proiectului.

Echipa GAL SAMUS POROLISSUM vă poate ajuta ori de câte ori aveți o plângere, o reclamație sau o petiție privind o situație care intră în aria de competență a Asociației GAL SAMUS POROLISSUM.

*****